

**PREDLOG ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZIRANOSTI IN DELU V POLICIJI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19 in 66/19 – ZDZ); v nadaljnjem besedilu: ZODPol) je bil sprejet v letu 2013 ter zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti in racionalizacije dela policije noveliran v letih 2014, 2015, 2016, 2017 in 2019. Interes Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) je zagotavljati visoko stopnjo varnosti in s tem kakovosti življenja za vse prebivalce. Osnovna pogoja za to sta dosledno spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin ter sistemsko preprečevanje nezakonitega poseganja v človekovo zasebnost in pravice. Na teh načelih temelji tudi politika zagotavljanja notranje varnosti RS, ki si prizadeva za vzpostavitev ter delovanje učinkovitega in racionalnega sistema notranje varnosti.

Policijsko dejavnost razumemo kot dejavnost varovanja življenja in premoženja ljudi ter zagotavljanja reda. Slovenska policija v sodelovanju s posamezniki in skupnostmi zagotavlja varnost ljudi in premoženja, preprečuje, odkriva in preiskuje kriminaliteto, zagotavlja javni red in mir, varuje državno mejo in prispeva k varnosti cestnega prometa. Prevzema torej svoj del odgovornosti za nacionalno varnost, širjenje območja svobode, varnosti in pravic v Evropski uniji ter za izpolnjevanje mednarodnih obveznosti.

Z ZODPol je bila urejena normativna podlaga za sodobno policijsko organizacijo, njeno vodenje in usmerjanje ter jasno razmejena pristojnost med Ministrstvom za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) in policijo. Urejena so bila tudi specifična delovnopravna razmerja v policiji, status in zaščita policista, usposabljanje, izobraževanje in raziskovalna dejavnost, tesnejša vpetost policije v delovanje lokalne skupnosti in tesnejše sodelovanje policije z drugimi subjekti, s ciljem doseči boljšo organiziranost in delovanje policije.

Učinkovitost, strokovnost in zakonitost policijskega dela so medsebojno povezane, med drugim z ustreznim vrednotenjem policijskega dela, kakovostjo opreme in delovnih sredstev, notranje organizacijsko kulturo in ustreznim vodenjem, medsebojnimi odnosi ter občutkom pripadnosti organizaciji, ki zna zaščititi policistke in policiste pred grožnjami in neutemeljenimi obtožbami, vendar hkrati od njih zahtevati dosledno spoštovanje načela zakonitosti ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

V razmerju ministrstva do policije na področju usmerjanja in nadzora pri izvajanju nalog in pooblastil policije so bile pri izvajanju zaznane določene pomanjkljivosti in nejasnosti. Tako se pojavljajo različna stališča glede pristojnosti ministra pri usmerjanju policijskih postopkov, katerih usmerjanje je prevzel pristojni državni tožilec. Pri t.i. presoji postopka na podlagi Pravilnika o usmerjanju in nadzoru policije (Uradni list RS, št. 51/13) je dilema ali gre za obliko nadzora in kakšna pooblastila lahko nadzorniki uporabljajo, neustrezna pa je tudi pravna podlaga za pridobivanje podatkov iz zbirk podatkov o dogodkih oziroma evidence dogodkov.

Glede delovnopravnega statusa uradnikov v direktoratu pristojnem za usmerjanje in nadzor policije, ki imajo podeljena posebna pooblastila in tudi zakonsko priznan status uradne osebe s posebnimi pooblastili, so bile od sprejetja ZODPol zaznane določene anomalije na področju ustreznega finančnega ovrednotenja zakonsko določenega statusa teh uradnih oseb. Te onemogočajo oziroma otežujejo kadrovanje kompetentnih strokovnjakov iz policije, kar vpliva na strokovnost izvajanja nadzorne dejavnosti.

Tveganja, povezana z neupoštevanjem nasprotja interesov v policiji, zaznavajo in jih obvladujejo z usposabljanji, predstavitvijo praks, nadzori in analizami posameznih primerov. Tveganja so v največji meri povezana z zaposlenimi, ki izvajajo posamezna pooblastila, ki jim jih daje zakonodaja. Ravnanje zaposlenih v takšnih primerih ni povezano z znanjem ali drugimi okoliščinami, na katere bi lahko vplival delodajalec in so v večji meri povezana z osebno integriteto, na katero delodajalec skuša vplivati z organizacijskimi in drugimi ukrepi. Skupina GRECO je v ocenjevanju 2017 priporočila, da Policija izboljša prakso in uvede pisno poročanje o okoliščinah, v katerih se uslužbenec policije znajde zaradi nasprotja interesov. Skupina GRECO je tudi priporočila, da policija vzpostavi evidenco, s katero bo nadzorovala tisto delo policistov, ki jih uslužbenci izvajajo poleg svojega rednega dela. Z vzpostavitvijo evidence je mogoč stalni monitoring in prepoznavanje objektivnih (sistemskih) in subjektivnih (pri posameznem uslužbencu) tveganj pri opravljanju policijskih nalog.

Varovanje objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, policisti izvajajo skladno z odredbo ministra za notranje zadeve, izdano na podlagi 32. člena ZODPol. Pri varovanju objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, trenutno ne gre za opravljanje naloge policije, določene s predpisom, ki določa naloge in pooblastila policije, temveč za opravljanje drugih nalog in ukrepov, ki so določeni v internih dokumentih (npr. odredbi, načrtu varovanja, hišnem redu v objektih in prostorih MNZ, dodatnih ukrepih hišnega reda za določene objekte). Policisti se pri varovanju tovrstnih objektov soočajo z različnimi operativnimi težavami, ko želijo izvesti policijska pooblastila zoper osebe, najavljene za organiziran obisk varovanih objektov. Zaradi tega policisti ne morejo ugotoviti, ali obisk katere izmed oseb pomeni tveganje za ogrožanje varnosti objekta, okoliša objekta ali infrastrukture, ki jo uporablja policija, in posledično ne morejo izvesti ustreznih varnostnih ukrepov.

Zaradi zagotavljanja varnosti podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije Policija že sedaj varnostno preverja ponudnika po predpisih o javnem naročanju s katerim namerava skleniti pogodbo. Policija pa ne preverja oziroma nima pravne podlage za preverjanje stranke, ki ni ponudnik po predpisih o javnem naročanju in s katero namerava skleniti pogodbo za izvajanje del za policijo in se varnost ne more zagotoviti z ukrepi iz načrta varovanja objektov, hišnega reda objektov ali drugimi varnostnimi ukrepi. To so primeri, ko ministrstvo za notranje zadeve ali policija sklene s stranko npr. avtorko pogodbo za prevajanje/tolmačenje.

Policija se pri napotitvah policijskih atašeev v tujino sklicuje na 38. člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji in 160. člen Zakona o nalogah in pooblastilih policije ter sklenjene mednarodne pogodbe z državami, kamor se atašeji napotujejo. Ta podlaga se nanaša na sodelovanje v mednarodnih civilnih misijah in mednarodnih oziroma drugih organizacijah, kar se ne sklada z delom in nalogami policijskih atašeev, ki delujejo v okviru slovenskih diplomatsko konzularnih predstavništev. Čeprav sta obe pravni podlagi zelo široki se vsebinsko ne nanašata na samo napotitev policijskega atašeeja, zato je potrebno urediti še materialno pravno podlago v ZODPol.

Ustava Republike Slovenije v 42. členu določa, da poklicni pripadniki obrambnih sil in policije ne morejo biti člani političnih strank, v ZODPol pa ta politična nevtralnost policistov ni nikjer opredeljena.

Predlog ureja imenovanje policistov v uradniški naziv in v plačni razred pri ponovni zaposlitvi, brez javne objave, na delovnih mestih Policist SR NDM in višji policist.

Od 2007 do 2018 se je Policija soočala s trendom negativne fluktuacije kadra. Zaradi navedenega v Policiji obstaja velik interes po ponovnih zaposlitvah bivših policistov, ki so v času zaposlitve z izobraževanjem, usposabljanjem in delovnimi izkušnjami pridobili ter osvojili znanja, ki so specifična za poklic policista in so tako usposobljeni za takojšnje samostojno opravljanje policijskega dela. Ker pa so bili policisti pred prenehanjem delovnega razmerja v Policiji praviloma uvrščeni v višje plačne razrede, kot bi bili uvrščeni ob ponovni zaposlitvi (razlike so večinoma več kot 5 plačnih razredov), to močno negativno vpliva na njihovo materialno finančno stanje, zaradi česar se potem, kljub izkazanemu obojestranskemu interesu, ne odločijo za ponovno zaposlitev v Policiji. Z možnostjo uvrstitve v isti naziv in plačni razred ob ponovnih zaposlitvah bi dodatno stimulirali nekdanje policiste, z že osvojenimi potrebnimi policijskimi znanji, za ponovno zaposlitev v Policiji.

Namestnik generalnega direktorja policije je eden od najvišjih predstavnikov policistov in Policije, ki kot organ deluje po posebnih hierarhičnih razmerjih. Za zagotovitev ustrezne ravni spoštovanja strokovne avtoritete, ki ima poseben položaj v hierarhičnih organizacijah se pričakuje, da gre za osebo, ki je v dosednji karieri opravljala naloge na različnih delovnih mestih in nivojih organizacije policije, kar pomeni, da gre za kariernega policista, vendar status kariernega policista trenutno ni pogoj za zasedbo tega delovnega mesta.

Uslužbenci policije so v tujini posebej izpostavljeni tveganjem korupcije, grožnjam in izsiljevanjem. Pri svojem delu so bolj samostojni, saj samostojno obdelujejo podatke, s finančnimi sredstvi (gotovino), opremo in sredstvi policije. Uslužbenci policije tudi samostojno izmenjujejo podatke z uslužbenci drugih varnostnih in obveščevalnih služb. Neokrnjena integriteta uslužbenca je nujna za nemoteno opravljanje policijskih nalog, ki je v tujini še bolj izpostavljeno tveganjem, saj ni mogoče vzpostaviti kakovostnega nadzora nad izvedenimi nalogami uslužbenca policije. Z varnostnim preverjanjem bi policija lahko ugotavljala okoliščine, ki bi lahko vplivale na ravnanje posameznika in na podlagi pridobljenih podatkov ocenila možna tveganja, ki ogrožajo notranjo varnost policije, preverila ter izvedla ukrepe za zmanjšanje tveganj za krnitev integritete uslužbencev policije in policijskih enot.

Varnostno preverjanje tudi ni vzpostavljeno za uslužbenca ministrstva za notranje zadeve, ki obdelujejo varovane podatke policije in izvajajo druge naloge, ki lahko pomenijo tveganje za notranjo varnost v policiji. Uslužbenci ministrstva za notranje zadeve opravljajo strokovne naloge upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo. Prav tako ravna s stvarnim premoženjem policije, upravljajo dokumentarno gradivo policije in izvajajo posamične strokovne naloge na področju drugih splošnih zadev policije. S preventivnim ukrepom (varnostnim preverjanjem) teh uslužbencev bi policija lahko upravljala s tveganji za zagotovitev varnosti podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije.

Uslužbenec policije lahko ima zdravstvene težave, ki so trajne aličasne. Zdravstveno zmožnost zaposlenega in njegovo izpolnjevanje posebnih zdravstvenih zahtev za neko delo v delovnem okolju lahko ocenjuje le izvajalec medicine dela, zato mora odgovorna oseba v primeru, da gre tudi za zmanjšano zmožnost za opravljanje dela, javnega uslužbenca po vrnitvi na delo napotiti na drugi usmerjeni preventivni zdravstveni pregled v ambulantno medicine dela MNZ. V nekaterih primerih zdravstvenih omejitev javnega uslužbenca bi bila ustrezna rešitev začasna napotitev ali premestitev na delo na drugo policijsko upravo ali drugo delovno mesto, za kar trenutno ni ustrezne pravne podlage.

Področje dopolnilnega dela je za javne uslužbence urejeno v več predpisih, za policiste pa veljajo tudi določila Zakona o organiziranosti in delu v policiji in Pravilnika o delih, ki jih policist ne sme opravljati (Uradni list RS, št. 59/13). Omenjena predpisa ne zavezuje policista, da predstojnika obvesti o opravljanju dopolnilnega dela. Dolžnost obveščanja je opredeljena samo v 100. členu Zakona o javnih uslužbencih, ki ureja opravljanje drugih dejavnosti in nasprotje interesov. Pri tem je dolžnost obveščanja pogojena z oceno javnega uslužbenca, da bi bilo lahko opravljanje dopolnilnega dela v nasprotju z določili prvega odstavka 100. člena ZJU. V citiranem členu so dovoljene tudi izjeme glede

obveznosti obveščanja. Ugotavlja se, da si uslužbenci policije različno tolmačijo obveznost sporočanja oziroma delodajalca ne obveščajo o opravljanju dopolnilnega dela. Pomanjkljivost veljavne ureditve ugotavlja tudi GRECO, ki je v sprejel zaključno poročilo petega evalvacijskega kroga. Za policijo je med drugimi zavezujoče tudi priporočilo, ki v 191. točki poročila zahteva jasno opredelitev obveznosti poročanja za t.i. sekundarno zaposlitev in zagotovitev registracije vseh dovoljenj za opravljanje sekundarne zaposlitve. Priporočilo nalaga vzpostavitev obveščanja na način, da je mogoče oceniti nastanek tveganja za krnitev integritete posameznika in krnitev ugleda organizacije.

V zadnjih nekaj letih je policija zaradi različnih razlogov doživela izrazito zmanjšanje kadra, kar zahteva določene organizacijske in zakonske rešitve. Eden od organizacijskih ukrepov je tudi uporaba pomožne policije. Večkrat so se že pojavile potrebe po vpoklicu pomožne policije za nadomeščanje policistov Posebne policijske enote in opravljanje manj zahtevnih policijskih nalog. Pri tem je treba omeniti naravne nesreče (samo v letu 2014 so bile tri hujše poplave in žled), večje športne dogodke (kot sta vsakoletno svetovno prvenstvo v smučarskih poletih na Planici in Evropsko prvenstvo v košarki) ter migrantsko krizo.

Pri izvajanju določb ZODPol, ki se nanašajo na pomožno policijo, je bilo ugotovljeno, da ni povsem jasno določeno, kdo lahko oziroma katera oseba ne more sodelovati v pomožni policiji, pomanjkljive so določbe o prenehanju ali odpovedi pogodbe s kandidatom ali pomožnim policistom in povračilu stroškov usposabljanja oziroma plačilu za pripravljenost v primeru odpovedi pogodbe. Ugotavlja se tudi nekonsistentnost med ZODPol in Zakonom o delovnih razmerjih, ki se nanaša na suspenz pogodbe o zaposlitvi, ter ZODPol in Zakonom o urejanju trga dela v delu, ki se nanaša na mirovanje pravic do denarnega nadomestila in pravice do plačila prispevkov do upokojitve.

V policiji zaradi prostorskih in kadrovskih omejitev ne morejo kontinuirano izvajati izobraževanja izrednega študija v višješolskem študijskem programu za poklic policista kot je bilo načrtovano ob sprejemanju 110. člena ZODPol. Zaradi povečanega števila vpisa v redni izobraževalni program višješolskega študijskega programa ter izvajanja drugih nujnih usposabljanj za nemoteno delo policije, trenutne kadrovske, prostorske in materialno-tehnične kapacitete ne dopuščajo nemotenega in kontinuiranega izvajanja izrednega izobraževalnega programa. Slednje vpliva na dinamiko izvajanja načrta pridobitve višje strokovne izobrazbe do let 2023.

2. CILJI, NAČELA IN POGLABITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je zagotoviti boljšo organiziranost in delovanje policije, da se bo lahko učinkovito odzivala na vse varnostne izzive, z ustrežnejšo ureditvijo dela pomožne policije ter statusa in obveznosti pomožnih policistov.

Cilj predloga je tudi urediti nekatere posebnosti delovnopравnih razmerij, ki omogočajo fleksibilnejšo organizacijo in izvajanje nalog policije z začasno premestitvijo policista.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona. Izražena so zlasti načela:

- pravne in socialne države,
- osebnega dostojanstva,
- enakosti pred zakonom
- ekonomičnosti in učinkovitosti delovanja organa;

- enake obravnave in
- sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlaganimi rešitvami se želi izboljšati nekatere pomanjkljivosti ZODPol, ki so se pokazale pri izvajanju zakona v praksi. Glavno vodilo pri pripravi sprememb je učinkovitejše delovanje policije kot celote.

Predlagane spremembe in dopolnitve ZODPol prinašajo naslednje rešitve:

- spreminjajo oziroma dopolnjujejo se določbe 4. in 8. člena glede usmerjanja in nadzora nad delom policije, posledično pa se dodajata novi 6.a člen, kjer se opredeljuje t.i. zahteva za poročanje kot posebna oblika nadzora in novi 11.a člen, ki določa pravice javnim uslužbencem, ki opravljajo nadzorno dejavnost nad delom policije;
- v spremenjenem 21. in 22. členu se jasneje določa avtonomnost Nacionalnega preiskovalnega urada in način določanja katere preiskave sumov kaznivih dejanj bo prevzel urad;
- v novem 31.a členu se določajo notranje varnostne evidence, katere upravlja in vzdržuje policija zaradi opravljanja policijskih nalog in zagotavljanja notranje varnosti;
- v novem 32.a členu se dopolnjujejo določbe o varnostnem preverjanju ponudnikov, strank in oseb za opravljanje del za policijo ali za opravljanje del v prostorih policije skladno s pogodbo, sklenjeno po predpisih o javnem naročanju ali obligacijskih razmerjih;
- z dopolnitvijo 38. člena se vzpostavlja ustrezna pravna podlaga za napotitev policijskih atašejev na delo v tujino;
- v 43. členu se določa omejitve za policista, ki v času trajanja delovnega razmerja ne sme politično delovati, niti se ne sme udeleževati aktivnosti političnih strank;
- z dopolnitvijo 45. člena se ob ponovni zaposlitvi bivših policistov v policiji določa možnost imenovanja v isto stopnjo naziva in uvrsti v isti plačni razred, v katerega je bil bivši policist imenovan oziroma uvrščen pred prenehanjem delovnega razmerja v policiji;
- s spremembo 45.a člena se določa, da kandidati za policiste v času izobraževanja za poklic policista opravljajo pripravništvo in se usposobijo za samostojno delo oziroma pridobijo delovne izkušnje za imenovanje v uradniški naziv XII. stopnje, 4. kariernega razreda; v času izobraževanja pa se kandidatu za policista določi osnovna plača, ki je za šest plačnih razredov nižja od osnovne plače uradniškega naziva, za katerega kandidat za policista pridobiva delovne;
- s spremembo 48. člena se določa, da ima generalni direktor policije lahko tri namestnike; za kandidata za namestnika generalnega direktorja policije se določi tudi pogoj, da ima status kariernega policista;
- z novim 49.a in 49.b členom se določa postopek pridobitve položaja na delovnih mestih vodje organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in komandirja policijske postaje z začasno premestitvijo za obdobje petih let ter razloge za prenehanje položaja;
- s spremembo 51. člena se dodatno določa varnostno preverjanje uslužbencev policije, ki jih policija napoti v tujino, kjer bodo opravljali policijske naloge, se izobraževali ali usposabljal brez prekinitve najmanj 25 dni;
- s spremembo 52. člena se natančno določa na koga se nanaša varnostni zadržek oziroma utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti pri varnostnem preverjanju;
- z dopolnitvijo 62. člena se določa, da lahko zdravstvena komisija že v ob prvi obravnavi policista poda oceno, da je policist zaradi težav z duševnim zdravjem začasno nezmožen izvajati policijska pooblastila in lahko ukrep že prvič traja največ 60 dni;
- v 67. in 82. členu se določa možnostčasne premestitve ali napotitve uslužbenca policije, za katerega izvajalec medicine dela oceni, da začasno ni zmožen opravljati svojega dela, je pa

zmožen opravljati delo v policiji na drugem delovnem mestu, ali drugo delo, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju;

- v novem 74.a členu se določa, da je policist, ki ima službenega psa nameščenega na domu, upravičen do nadomestila za oskrbo in namestitvev službenega psa na domu;
- v spremenjenem 75. členu se za uslužbenca policije določa obveznost poročanja o opravljanju dopolnilnega dela ali dejavnosti, ki ga policist lahko opravlja le s pisnim soglasjem direktorja policije;
- s spremembo 101. člena se določa boljšo organiziranost policije pri uporabi pomožne policije, na način, da se jasno določa, kdo v pomožni policiji ne more sodelovati; omogoča se sklenitev pogodbe v pomožni policiji tudi po dopolnjenem 60 letu starosti, če oseba uspešno opravi zdravniški pregled in komisija ugotovi, da ima ustrezne psihofizične sposobnosti;
- v 102. členu se določa plačilo pomožnega policista in povračilo stroškov oziroma obveznost povračila stroškov usposabljanja oziroma znesek prejetega plačila za pripravljenost;
- v novih 102.a do 102.c členih se določa pogoje za prenehanje ali odpoved pogodbe s kandidatom oziroma pomožnim policistom;
- v 105. členu se dopolnjuje podatki vodeni v evidenci kandidatov za pomožne policiste in pomožnih policistov;
- s spremembo 110. člena se za dve leti podaljšuje prehodno obdobje v katerem mora delodajalec omogočiti pridobitev višje strokovne v višješolskem študijskem programu za poklic policista;
- v prehodnih določbah se določa sprememba Zakona o delovnih razmerjih in Zakona o urejanju trga dela, v delu, ki se nanaša na pomožno policijo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane spremembe in dopolnitve ZODPol ne bodo imele finančnih posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije. Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih evropskih državah. Pri tem je treba poudariti, da niso predstavljene celovite ureditve njihovega policijskega sistema temveč le tiste določbe iz drugih držav, ki jih je vsebinsko mogoče primerjati s predlogi v tem zakonu.

Finska

Policija (Police Department) deluje na ministrstvu za notranje zadeve kot vrhovni policijski urad, ki upravlja in razvija policijske dejavnosti, odloča o nacionalnih strategijah, skrbi za razvoj policijske dejavnosti, pripravlja zakonodajo s policijskega področja in zagotavlja strokovno znanje o notranjih zadevah. Poleg tega skrbi tudi za zadeve, povezane z zasebnim varovanjem, in nekatere upravne zadeve (na primer strelno orožje).

Rezervna sestava policije deluje znotraj rednih enot. Naloge lahko opravlja v času krize, katastrof in vojne. Rezervni policisti sklenejo posebno pogodbo s policijo za delo v rezervni sestavi, s katero so

opredeljene pravice in obveznosti med posameznikom in ustanovo. Vpoklic na delo opravlja policija. Usposabljanje organizirajo vsako drugo ali tretje leto in traja po nekaj dni.

Nemčija

Bundespolizei (BPol) je zvezna policija, podrejena zveznemu ministrstvu za notranje zadeve. Zvezno ministrstvo za notranje zadeve vodi zvezni minister. Policija, ki je sestavni del ministrstva, se deli na zvezno in deželno (16 dežel). Deželne policije vodi posamezen minister za notranje zadeve zvezne dežele Nemčije.

Splošno delovnopravno področje policije je urejeno v zakonodaji, ki ureja zaposlovanje javnih uslužbencev (oziroma uradnikov pri njih). Krovni zakon, ki ureja splošni položaj uradnikov, je zvezni zakon o uradnikih, imajo pa tudi zakone in podzakonske akte, ki jih izdajajo dežele.

Plače ureja zvezni zakon o plačah uradnikov.

Socialne pravice ureja zvezna delovna zakonodaja. V deželnem zakonu o uradnikih (100. člen) je določeno, da ministri lahko predpišejo posebne določbe za policiste (tudi gasilce, civilno zaščito in obveščevalne službe), da so izvzeti iz splošne delovne zakonodaje, in sprejmejo posebne akte za te kategorije.

Predstojnik policije je ministrski dirigent, ki je podrejen ministru. Njegov status ureja bavarski zakon o uslužbencih (Bayerisches Beamtenengesetz – BayBG), ki v 32. a členu omejuje mandat na vodilnih položajih s t. i. poskusno dobo. Za vse najvišje vodstvene funkcije (ministrski direktor, ministrski dirigent, ministrski svetovalec in njihovi namestniki v vseh najvišjih deželnih službah) določa 5-letno pogodbo. Pogodbo izda vlada na predlog pristojnega ministra. Vsi, ki so razporejeni na ta delovna mesta, so državni uradniki. Kot državni uradniki so eksistenčno neodvisni, lahko pa jih minister z obrazložitvijo premesti na drugo delovno mesto. V tem mandatnem obdobju se višja plača ne odraža kot privilegij v njihovem pokojninskem izračunu. Če minister z delom takih delavcev ni zadovoljen, ne dobijo mandata za naslednjih 5 let (obrazložitev za to odločitev ni potrebna). Šele nova pogodba za naslednjih 5 let ima pozitiven učinek na pokojninski izračun, ki ne usahne vse do upokojitve. Na tak način je v uradniški vodstveni funkciji visoka osebna motivacija za dobro sodelovanje in strokovno delo, ki izključuje potrebo po političnem udinjanju ministru ali komu drugemu.

Nadzorstvo nad policijo lahko razdelimo glede na subjekte nadzora na:

- administrativni nadzor

V vsaki deželi izvaja splošno nadzorno funkcijo deželni minister za notranje zadeve, ki nadzora tudi policijske sile. Nadzor se izvaja tudi na ravni zveze, policijo pa nadzira tudi deželni parlament.

- zakonodajni nadzor

Država in s tem policija lahko deluje le v skladu z ustavo in zakoni. Ti vsebujejo številna varovala in omejitve. Gre predvsem za določbe kazenskega zakonika o korupciji, o policistovi povzročitvi telesne poškodbe, določila kazenskega postopka, ki vsebujejo obvezo pregona kaznivih dejanj in pravico državljanov do pritožbe, ki skupaj omejujejo policijsko moč in nadzor nad njenim delovanjem.

- notranji nadzor v policiji

Kontrolni mehanizmi, ki jih razvija policija, so povezani s policijsko etiko, policijsko kulturo in poudarjanjem policijske profesionalnosti. Ključno pri tem je izobraževanje policistov in policijskega menedžmenta. Glavni nosilec tega procesa je neposredni vodja, ki izvaja administrativni in strokovni nadzor nad policisti in predstavlja vzor. Poleg omenjenih izvajajo nadzorno funkcijo še specializirane agencije za preiskave zoper policiste in instrument notranje revizije, ki izvaja revizijo na zahtevo agencije. Notranji revizijski oddelek nadzira delo policijskih enot in opozarja na pomanjkljivosti. Pomembno notranje varovalo je tudi menjavanje kadrov na korupcijsko občutljivih področjih.

Delež rezervnih policistov glede na redni sestav je 6,9-odstoten. Od pomožnih policistov se pričakuje, da opravijo v povprečju 20 ur dela mesečno, največje število ur, ki jih lahko opravijo, pa je 52,5. Vsako leto morajo opraviti usposabljanje, ki traja skupno 40 ur. Usposablajo se na lokalni ravni. Pogoji, ki jih mora oseba izpolnjevati, da lahko postane rezervni ali pomožni policist, je, da je nemški državljan, brez kriminalne preteklosti (da ni kazensko ovaden), ima za to delo ustrezna priporočila in je v dobrem psihofizičnem stanju. Pomožni policist je lahko oseba, ki je dopolnila 18 let. To delo lahko opravlja do 55. leta, v nekaterih primerih celo do 65. leta starosti (odvisno od psihofizičnega stanja). Ko ne opravlja dolžnosti pomožnega policista, nima nikakršnih pooblastil (na primer v prostem času), kot pomožni policist pa lahko izvaja osnovna policijska pooblastila.

Avstrija

Javna varnost je v Avstriji razdeljena na tri organizacijske in teritorialne ravni. Najvišji organ, pristojen za javno varnost, je ministrstvo za notranje zadeve, kjer kot organizacijska enota deluje tudi direktor za javno varnost. Za neposredno izvajanje nalog javne varnosti je odgovorna izvedbena veja zvezne policije, to sta t. i. redarstvena služba zvezne policije in lokalna policija, t. i. občinsko redarstvo. Za izvajanje policijskih nalog so na lokalni ravni vzpostavljeni policijski inšpektorati.

Za nadzor nad policijo v Avstriji je pristojen zvezni urad za notranje zadeve (BIA) (*Büro für Interne Angelegenheiten*), ki je podrejen zveznemu ministrstvu za notranje zadeve. Področje njihovega dela je preverjanje konkretnih pritožb ter pristojnosti v boju proti korupciji. Pooblastila in naloge:

- pooblastila za preiskovanje
- pooblastila za priporočanje/svetovanje
- naloge v zvezi z usposabljanjem
- preprečevanje kaznivih dejanj in korupcije.

Organizacija je pristojna za:

- kazenskopravne zadeve
- oblikovanje (preventivnih) predlogov za strukturne izboljšave
- preventivno delovanje in izobraževanje.

Pristojnostim organizacije so podrejeni:

- vsi uradniki s policijskimi ali upravnimi pristojnostmi
- vsi uradniki in zaposleni na drugih ministrstvih
- vsi lokalni organi
- javnost v zvezi s preiskavami v boju proti korupciji.

Danska

Na Danskem je enota pomožne policije sestavljena iz policistov, nabornikov, ki jim ni več treba služiti v nacionalnih enotah za zaščito in reševanje, in nabornikov, ki morajo služiti vojaški rok, vendar so s posebnim sklepom izvzeti iz pristojne vojaške komisije in prostovoljcev. Enoto potrebujejo za vzdrževanje reda in pomoč policiji, ko je odrejena pripravljenost za reševanje.

Bolgarija

V Bolgariji so enote pomožne policije oziroma enote rezervne sestave policije sestavljene iz civilistov (upokojeni policisti) in niso del rednih enot policije. Rezervno sestavo usposablja po posebnem programu, ki ga predpiše ministrstvo za notranje zadeve. Vsebine usposabljanja se nanašajo na naloge policije. Ustrezne ustanove v državi jih v evidenci vodijo kot delovne obveznike. Obseg in trajanje usposabljanja sta približno enaka kot pri vojaških obveznikih, ki služijo vojaški rok v vojski.

Češka

Delovanje policije na Češkem urejata zakon o policiji (273/2008 Czech Republic's Police, and Act No. 274/2008) in njegova dopolnitev, ki je začela veljati 1. januarja 2009

Pomembna sprememba vključuje ustanovitev novega organa za policijski nadzor (Police Inspectorate), ki je prevzel naloge dotedanjega inšpektorata ministrstva za notranje zadeve. Generalnega direktorja inšpektorata imenuje vlada. Poleg policije generalni inšpektorat nadzira tudi dejavnost carinske uprave in uprave za izvrševanje kazenskih sankcij (zapore). Ključna vloga generalnega inšpektorata je, da deluje kot neodvisen organ ter preiskuje dejavnosti navedenih enot.

Norveška

Na Norveškem je vpoklic rezervnih policistov določen le v dveh primerih (in to delno ali v celoti): če se uvajajo ukrepi pripravljenosti in se začne izvajati mobilizacija ter če se mora vzdrževati red, ko to zahteva javni interes. Rezervni policisti so razporejeni na delovno dolžnost, opraviti pa morajo tritedensko usposabljanje na policijski akademiji. Lokalne policijske postaje nato lahko izvedejo različne oblike usposabljanja za opravljanje izključno policijskih nalog.

Velika Britanija

Minister za notranje zadeve je odgovoren za promocijo in vzdrževanje učinkovitosti policije in ima širok razpon pooblastil. Pomembno je predvsem, da vsako leto določi temeljne cilje operacij in s tem povezane indikatorje uspešnosti za policijske enote. Minister na nacionalni ravni izvaja nadzor, daje navodila in svetuje *Chief Constablm*, določa pravila kadrovanja, disciplino, uniformo, delovni čas in plače pripadnikov vseh policijskih sil. Ministrstvo podpira *Home Inspectors of Constabulary*, ki izvajajo inšpekcijski nadzor nad policijskimi silami, usmerjen v zagotavljanje izvajanja ministrskih direktiv ter ugodnega cost-benefit razmerja.

Ministru pri vzdrževanju učinkovitosti pomagajo inšpektorji, ki se imenujejo »policijski inšpektorji njenega veličanstva«. Policija je razdeljena na pet regij, za vsako je odgovoren po en inšpektor. Običajno so imenovani v inšpektorat nekdanji poveljniki (chief officers) policije. Inšpektorji so profesionalni svetovalci ministra za notranje zadeve za policijsko nadzorovanje ter so pomembni zaradi svojega vpliva pri tem. Pregledi uspešnosti vsake policijske enote so enkrat na leto, celoviti pregledi organizacije in njenih dejavnosti pa vsake tri leta. Inšpektorji še posebej preverijo strateška vprašanja, kakovost storitev, enakopravnost pri priložnostih (napredovanjih), strukturo in menedžment policijskih služb ter menedžment in organizacijo kriminalistične službe. Inšpektorat mora poročati o učinkovitosti policije. Njegova poročila so javno objavljena.

Nadzor nad policijo opravljajo:

1. Inšpektorat njenega veličanstva za policijo (Her Majesty's Inspectorate of Constabulary - HMIC)
2. Neodvisna policijska komisija za pritožbe (Independent Police Complaints Commission - IPCC)
3. Urad policijskega varuha človekovih pravic za Severno Irsko (Office of the Police Ombudsman for Northern Ireland)
4. Policijski komisar za pritožbe za Škotsko (Police Complaints Commissioner for Scotland)

1. Inšpektorat njenega veličanstva za policijo (Her Majesty's Inspectorate of Constabulary - HMIC)

Organizacija je neodvisna, njene osrednje naloge so inšpekcija policijskih sil, svetovanje ministrstvu za notranje zadeve, policijskim silam in policijskim organom.

Pooblastila in naloge:

- pooblastila za inšpekcijo
- pooblastila za priporočanje/svetovanje
- naloge v zvezi z usposabljanjem.

Organizacija je pristojna za:

- zagotavljanje kakovosti v zvezi z disciplinskimi zadevami
- dajanje predlogov za operativne in strukturne izboljšave.

Pristojnostim organizacije so podrejene naslednje ustanove ali organi:

- policijske sile v Angliji, Walesu in Severni Irski Centrex (nacionalno usposabljanje)
- organizacija za preiskovanje težkih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala
- carina in trošarine.

2. Neodvisna policijska komisija za pritožbe (Independent Police Complaints Commission – IPCC)

Neodvisnost organizacije zagotavlja parlamentarna zakonodaja, vendar je odgovorna ministru za notranje zadeve. Osrednje naloge so reševanje pritožb proti policiji v Angliji in Walesu ter začetek, izvajanje in nadzor nad preiskavami in spremljanje obravnavanja pritožb.

Pooblastila in naloge:

- pooblastila za nadzor
- pooblastila za preiskovanje
- pooblastila za priporočanje/svetovanje
- naloge v zvezi z usposabljanjem
- skrbništvo
- sistem za spremljanje pritožb.

Pristojnostim so podrejene vse enote ministrstva za notranje zadeve v Angliji in Walesu in tudi enote, ki ne sodijo pod ministrstvo za notranje zadeve (britanska transportna policija, policija ministrstva za obrambo, civilna nuklearna policija itd.), agencija za preiskovanje težkih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCA), carina (HM Revenue and Customs – HMRC) ter direktorat za priseljevanje in državljanstvo (Immigration and Nationality Directorate - IND) – samo policijski del (od 1. aprila 2007).

3. Policijski komisar za pritožbe za Škotsko (Police Complaints Commissioner for Scotland)

Neodvisnost organizacije zagotavlja škotski parlament, ki mu je tudi odgovorna.

Osrednje naloge:

- pregled obravnavanih pritožb v zvezi s policijo
- nadzor nad ponovnim odločanjem o pritožbah v zvezi s policijo.

Pooblastila in naloge:

- dajanje priporočil
- izdajanje smernic
- vzdrževanje sistema za obravnavanje pritožb proti policijskim organizacijam, tako da so zagotovljene njegova učinkovitost in smotrnost ter očitna in ustrezna stopnja neodvisnosti.

Organizacija je pristojna za:

- poročanje
- spremljanje sistema za obravnavanje pritožb
- nadzor
- inšpekcijo
- raziskave.

Pristojnostim organizacije je podrejenih vseh osem policijskih sil ministrstva za notranje zadeve na Škotskem ter policijske organizacije, ki ne spadajo pod ministrstvo za notranje zadeve in delujejo na Škotskem (britanska transportna policija, policija ministrstva za obrambo, civilna nuklearna policija itd.), carina (HM Revenue and Customs – HMRC), agencija Združenega kraljestva za meje (UK Borders Agency) ter agencija za preiskovanje težkih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (the Serious and Organised Crime Agency).

Hrvaška

Pomožni policisti na Hrvaškem morajo biti v skladu z mnenjem zdravstvene komisije telesno in duševno sposobni. Prav tako morajo opraviti osnovno usposabljanje za pomožnega policista. Na podlagi tega ministrstvo za notranje zadeve s kandidatom za pomožnega policista sklene pogodbo o prostovoljnem delu za obdobje dveh do petih let, ki se lahko podaljša do 65. leta kandidata.

Leta 2012 so na podlagi zakona o policiji sprejeli uredbo o pomožni policiji. Slednja se lahko uporablja v vojni ali ob neposredni ogroženosti, pri velikih nesrečah, za pomoč rednim silam ob večjih obremenitvah in med turistično sezono. Skupno število pomožnih policistov ne sme preseči 30 odstotkov sistemizacije delovnih mest rednega sestava. Vpoklic odredi generalni direktor policije. V koledarskem letu je lahko posamezen pomožni policist vpoklican največ 90 dni. Pomožni policisti so lahko ženske do 50. leta in moški do 60. leta starosti, z državljanstvom Republike Hrvaške, najmanj štiriletno srednjo šolo, ustreznimi psihofizičnimi sposobnostmi, ne smejo biti člani strank ter morajo uspešno opraviti usposabljanje za pomožnega policista. Pomožni policisti so lahko tudi upokojeni policisti. Ob vpoklicu imajo podobne ali skoraj enake naloge in pooblastila kot policisti. Gre za pogodbeno razmerje s policijo, ki preneha s potekom ali prekinitvijo pogodbe, zaposlitvijo na ministrstvu za notranje zadeve ali v policiji ali s smrtjo. Med vpoklicem ali usposabljanjem jim pripada mesečno 80-odstotkov povprečne neto plače zaposlenih pri pravnih osebah v Republiki Hrvaški. Pripravljenost (če ni vpoklica ali usposabljanja) znaša 10-odstotkov povprečne neto plače zaposlenih pri pravnih osebah v Republiki Hrvaški.

Slovaška

V Slovaški izvaja nadzor nad policijo odsek službe za nadzor in inšpekcijo, ki je podrejen in odgovoren ministrstvu za notranje zadeve. Osrednje naloge so odkrivanje in dokumentiranje korupcije in organiziranega kriminala med policisti.

Pooblastila in naloge:

- pooblastila za nadzor,
- pooblastila za preiskovanje,
- pooblastila za inšpekcijo,
- pooblastila za priporočanje/svetovanje,
- naloge v zvezi z usposabljanjem,
- pooblastila za kontrolo,
- sodelovanje z agencijami kazenskega pregona.

Organizacija je pristojna za:

- disciplinske zadeve,
- zadeve v zvezi s predpisi o službi,
- kazenskopravne zadeve,
- oblikovanje (preventivnih) predlogov za strukturne izboljšave.

Pristojnostim organizacije so podrejeni vsi funkcionarji v policijskih silah in ministrstvu za notranje zadeve.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejetje zakona ne vpliva na poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Zakon ne bo imel posledic v okolju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Zakon ne bo imel posledic v gospodarstvu.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Zakon ne bo imel posledic pri dokumentih razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Zakon ne bo imel posledic na drugih področjih.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti, organizacijskim enotam policije ter vsem organom, s katerimi policija sodeluje pri opravljanju svojega dela.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje tega zakona bo spremljalo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- ☐ Aleš Hojs, minister za notranje zadeve,
- ☐ Franc Kangler, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- ☐ dr. Anton Olaj, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- ☐ mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19 in 66/19 – ZDZ) se v 4. členu v osmem odstavku črta drugi stavek.

2. člen

Za 6. členom doda nov 6.a člen, ki se glasi:

6.a člen (zahteva za poročanje)

(1) Zahteva za poročanje je posebna oblika nadzora s katero enota za usmerjanje in nadzor, zaradi presoje zakonitosti in strokovnosti izvajanja določene naloge ali uporabe pooblastil policista, od policije zahteva pisno pojasnilo o poteku postopka.

(2) V preverjanja zahteve za poročanje uradniki enote za usmerjanje in nadzor lahko uporabijo pooblastila iz 8. člena in ukrepe iz 10. člena tega zakona.

(3) Po proučitvi zadeve enota za usmerjanje in nadzor pripravi mnenje s predlogi za odpravo nepravilnosti s katerim seznani ministra in generalnega direktorja policije.

3. člen

V 8. členu se v prvem odstavku za besedo »nadzora« doda besedilo »ali zahteve za poročanje«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Uradniki enote za usmerjanje in nadzor zaradi načrtovanja in izvedbe celovitega, sistematičnega in načrtnega nadzora pridobivajo osebne in druge podatke neposredno iz zbirk podatkov o dogodkih evidence dogodkov iz zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije, ki jih obravnava policija in jih zbirajo, obdelujejo, posredujejo ter hranijo operativno-komunikacijski centri policije na državni in regionalni ravni. Pridobljeni osebni podatki se hranijo tri leta po datumu dogodka.«.

Dosedanji drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

4. člen

Za 11. členom se doda nov 11.a člen, ki se glasi:

»11.a člen (pravice uradnikov)

(1) Uradnikom, ki opravljajo naloge iz četrte in pete alineje prvega odstavka 3. člena tega zakona in imajo posebna pooblastila, določena s tem zakonom ali zakonom, ki ureja naloge in pooblastila policije ter opravljen izpit za izvajanje policijskih pooblastil ali zaključeno izobraževanje za policista, pripada dodatek za stalnost pod pogoji določenimi v 86. členu Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 66/09 – uradno prečiščeno besedilo, 22/10, 26/11 – odl. US, 58/11 – ZDT-1, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 15/13 – ZNPPol in 15/13 – ZODPol).

(2) Delovna mesta iz prejšnjega odstavka se določijo v aktu o organizaciji in sistemizaciji ministrstva.«.

5. člen

V 15. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Policija najkasneje do 15. aprila za preteklo leto posreduje ministru letno poročilo o delu policije, ta pa ga posreduje vladi v seznanitev. Vlada posreduje letno poročilo o delu policije Državnemu zboru Republike Slovenije najkasneje do 15. junija.«.

6. člen

V 21. členu se v drugem odstavku drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Nacionalni preiskovalni urad je pri preiskovanju kaznivih dejanj avtonomen.«.

7. člen

V 22. členu se v prvem odstavku za besedilom »na predlog direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada« doda besedilo »in direktorja Uprave kriminalistične policije«.

8. člen

Za 31. členom se doda nov 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen
(notranje varnostne evidence)

(1) Policija upravlja in vzdržuje evidence, v katerih zaradi opravljanja policijskih nalog in zagotavljanja notranje varnosti zbira in obdeluje osebne podatke in druge podatke.

(2) Policija vodi in vzdržuje naslednje evidence:

1. evidenco službenih izkaznic, ki jih izda generalni direktor policije,
2. evidenco izdanih identifikacijskih izkaznic,
3. evidenco obvestil o nasprotjih interesov,
4. evidenco dopolnilnega dela in dejavnosti
5. evidenco daril,
6. evidenca nejavnih stikov oziroma lobiranja,
7. evidenco zahtevkov pravnih pomoči policistov.

(3) Evidence so specifično dokumentarno gradivo. Podatki v evidencah so varovani podatki policije, skladno z zakonom, ki ureja naloge in pooblastila policije.

(4) V evidencah iz drugega odstavka smejo biti:

1. Osebni podatki oseb:
 - osebno ime,
 - rojstni podatki (dan, mesec, leto, kraj),
 - enotna matična številka občana (EMŠO), za tujega državljanca pa številka osebnega dokumenta,
 - spol,
 - naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča,
 - identifikacijska oznaka osebe, ki je v policijskih evidencah,
 - državljanstvo.

2. Podatki samostojnega podjetnika posameznika, posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, pravne osebe in državnega organa:

- firma,
- pravnoorganizacijska oblika,
- sedež,
- matična številka in
- davčna številka.

(5) Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka se smejo v evidencah obdelovati tudi drugi podatki:

1. evidenca službenih izkaznic, ki jih izda generalni direktor policije: fotografijo osebe, ki ji je izdana službena izkaznica, datum izdaje službene izkaznice, vrsta službene izkaznice, številka službene izkaznice, datum vrnitve, odvzema, uničenja, ali izgube službene izkaznice, policijska enota, v kateri dela oseba, ki ji je izdana službena izkaznica;

2. evidenca izdanih identifikacijskih izkaznic: fotografija osebe, ki ji je izdana identifikacijska kartica, datum izdaje identifikacijske kartice, vrsta identifikacijske kartice, številka identifikacijske kartice, datum vrnitve, odvzema, uničenja, ali izgube identifikacijske kartice, policijska enota, v kateri dela oseba, ki ji je izdana službena izkaznica;

3. evidenca obvestil o nasprotjih interesov: podatki o uslužbencu policije, ki mu je pri svojem delu nastal položaj, v katerem bi njegov osebni interes lahko vplival na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog, podatki o nalogi, ki jo je opravljal policist, podatki o osebi, zaradi katere se je znašel v takšnem položaju, podatki o obveščanju nadrejenega o nastalem položaju, podatki o odločitvi nadrejenega o obstoju nasprotja interesa;

4. evidenca dopolnilnega dela in dejavnosti: podatki o uslužbencu policije, podatki o osebi ali subjektu pri katerem uslužbenec policije opravlja dopolnilno delo ali dejavnost, podatki o pravnem aktu s katerim uslužbenec policije opravlja dopolnilno delo ali dejavnost, podatki o postopku odločanja in izdaji soglasja za opravljanje dopolnilnega dela ali dejavnosti;

5. evidenca daril: podatki o darovalcu, podatki o darilu, vrednosti darila in okoliščine prejema darila ter odločitve o ravnanju s prejetim darilom;

6. evidenca nejavnih stikov oziroma lobiranja: podatki o kraju, času nejavnega stika, podatki o uslužbencu policije, ki je imel nejavni stik z lobistom, podatki o policijski enoti, v kateri je zaposlen uslužbenec policije, podatki o delovnem mestu uslužbenca, podatki o lobistu ali podatki o samostojnem podjetniku, gospodarski družbi oziroma interesnih organizacij, za katere lobist lobira, podatki o vsebini nejavnega stika, podatki o prejetih darilih;

7. evidenca zahtevkov pravnih pomoči policistov: številka odločbe, s katero je bila, ali ni bila zagotovljena pravna pomoč policistu, datum izdaje odločbe o pravni pomoči, kdo je izdal odločbo o pravni pomoči, podatek ali je bila odločba izdana zaradi uvedbe predkazenskega, kazenskega ali pravnega postopka, ali je bila izdana iz razlogov varstva osebnostne integritete policista ali zaradi varstva organizacijske integritete policije ali na podlagi zahteve policista zaradi pravnomočne ugotovitve, da ni bila podana kazenska oziroma odškodninska odgovornost policista, številka, datum in ime pristojnega organa, ki je izdal odločbo, s katero je bilo pravnomočno odločeno o zadevi v zvezi s katero je bila zagotovljena pravna pomoč policistu, podatki o finančnih sredstvih, ki so bila porabljena za pravno pomoč.

(6) Službena izkaznica in identifikacijska izkaznica lahko vsebujeta logično-tehnične zaščite in ključe, ki omogočajo pravilno in varno obdelavo podatkov policije, dostop v objekte, prostore in okoliše policije ter varno uporabo tehničnih sredstev in opreme policije.

(7) Evidenca službenih izkaznic in evidenca identifikacijskih izkaznic sta lahko urejeni tako, da je podatke mogoče medsebojno povezovati s kadrovske evidenco, evidenco registracije delovnega časa in evidenco vstopov v objekte policije, ki jo policija vodi na podlagi zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije in varnostnimi mehanizmi, ki nadzorujejo obdelavo podatkov v policiji, ter uporabo informacijske in telekomunikacijske opreme in sredstev v policiji.

(8) Podatki v evidenci obvestil o nasprotjih interesov, evidenci dopolnilnega dela in dejavnosti, evidenci daril in evidenci nejavnih stikov oziroma lobiranja, so lahko urejeni tako, da jih je mogoče medsebojno povezovati. Podatke v teh evidencah je mogoče povezovati tudi s podatki v kadrovski evidenci.

(9) Oseba ima pravico do seznanitve s svojimi podatki v evidencah iz tega člena na način in skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(10) Podatki iz 3. 5. in 6. točke petega odstavka tega člena se zbirajo in obdelujejo na podlagi obvestil uslužbencev policije takrat, ko se sami znajdejo v položajih nasprotij interesov, sprejmejo darilo ali udeležijo nejavnega stika v skladu s predpisi, ki urejajo položaj javnih uslužbencev, in predpisi, ki urejajo integriteto in preprečevanje korupcije.

9. člen

V 32. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

»(1) Varovanje objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, je naloga policije. Za izvajanje navedene naloge ter za izvedbo ukrepov, ki so v ta namen določeni tudi s hišnim redom, smejo policisti uporabljati policijska pooblastila, ki so določena s predpisom, ki določa naloge in pooblastila policije.«.

Dosedanji prvi do četrti odstavek postanejo drugi do peti odstavek.

10. člen

Za 32. členom se doda nov 32.a člen, ki se glasi:

»32.a. člen (varnostno preverjanje za opravljanje del)

(1) Policija izvede varnostno preverjanje ponudnika, ki mu namerava naročnik (ministrstvo ali policija) oddati javno naročilo po predpisih, ki urejajo javno naročanje (v nadaljevanju: ponudnik) za izvajanje storitev, gradenj ali dobavo blaga za policijo ali v prostorih policije (v nadaljevanju: dela za policijo) zaradi zagotavljanja varnosti podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije, kadar se te varnosti ne more zagotoviti z ukrepi iz načrta varovanja objektov, hišnega reda objektov ali drugimi varnostnimi ukrepi.

(2) Policija izvede varnostno preverjanje za stranko, ki ni ponudnik po predpisih o javnem naročanju in s katero namerava skleniti pogodbo (v nadaljevanju: stranka) za izvajanje del za policijo zaradi zagotavljanja varnosti podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije, kadar se te varnosti ne more zagotoviti z ukrepi iz načrta varovanja objektov, hišnega reda objektov ali drugimi varnostnimi ukrepi.

(3) Policija varnostno preverja ponudnika iz prvega odstavka ali stranko iz drugega odstavka ali osebe iz četrtega odstavka tega člena v primerih izvajanja naslednjih del:

- obdelava varovanih podatkov policije ali dostop do tajnih podatkov;
- dela za policijo, ki lahko vplivajo na varnost podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije ter varnost oborožitve, sredstev in opreme.

(4) Ponudnik ali stranka pri predložitvi ponudbe naročniku predloži seznam oseb, ki bodo opravljale posamezna dela za policijo (v nadaljevanju: osebe). Policija pri varnostnem preverjanju oseb ugotavlja varnostne zadržke iz 1., 2., 3., 4., 7., 8., 9. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona. Oseba, pri kateri se ugotovi varnostni zadržek, ne more opravljati del za policijo. V primeru, da se v času pogodbenega razmerja za osebe pojavijo okoliščine, ki narekujejo ponovno varnostno preverjanje, se

varnostno preverjanje ponovi, in če se pri tem ugotovijo varnostni zadržki, oseba ne more nadaljevati opravljanja del za policijo.

(5) Ne glede na predpise, ki urejajo javno naročanje, naročnik (ministrstvo ali policija) iz sodelovanja v postopku javnega naročanja izključi ponudnika, če policija pri varnostnem preverjanju ugotovi varnostne zadržke iz 7. ali 8. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona za člana upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa ali tistega, ki ima pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor. Enako postopa naročnik, če pri varnostnem preverjanju stranke iz drugega odstavka tega člena ugotovi varnostne zadržke iz 7. ali 8. člena prvega odstavka 52. člena tega zakona za člana upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa ali tistega, ki ima pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor. V primeru, da se v času pogodbenega razmerja za ponudnika ali stranko pojavijo okoliščine, ki narekujejo ponovno varnostno preverjanje, se varnostno preverjanje ponovi, in če se ugotovijo varnostni zadržki iz 7. ali 8. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona za člana upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa ali tistega, ki ima pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor, lahko naročnik odpove pogodbo.

(6) Varnostno preverjanje ponudnika iz prvega odstavka tega člena, stranke iz drugega odstavka tega člena ali oseb iz četrtega odstavka tega člena se izvede po preteku enega leta od zadnjega varnostnega preverjanja, če gre za ponudnika, stranko ali osebo, ki bi jo bilo potrebno varnostno preveriti na podlagi več naročil, razen v primeru če se pojavijo nove okoliščine zaradi katerih je potrebno ponovno varnostno preverjanje.

(7) Varnostno preverjanje se izvede v skladu s petim šestim in sedmim odstavkom 51. člena in 53. členom tega zakona.

(8) Policija izdela seznam del za policijo, ki zaradi načina ali narave izvajanja lahko vplivajo na varnost podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije ter varnost oborožitve, sredstev in opreme.«.

11. člen

V 33. členu se v petem odstavku doda nov stavek, ki se glasi:

»V času izvajanja pomoči ima posameznik, ki pomaga policiji, pravico do ustrezne oskrbe, ki jo določi vodja policijske enote, kjer se pomoč izvaja.«.

12. člen

V 38. členu se za besedilom, ki postane prvi odstavek, dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Policija lahko z namenom krepitev mednarodnega sodelovanja med pristojnimi varnostnimi organi v tujino napoti policijskega atašeja. O državni napotitve policijskega atašeja odloči Vlada Republike Slovenije na predlog ministra.

(3) Postopek izbire, naloge, ki jih opravlja policijski ataše, priprave na napotitev in vrnitev ter organizacijsko tehnično poslovanje predpiše minister.«.

13. člen

V 43. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Policist v času trajanja delovnega razmerja ne sme politično delovati, niti se ne sme udeleževati aktivnosti političnih strank, razen če je to povezano z opravljanjem policijskih nalog.«.

Dosedanji šesti do osmi odstavek postanejo sedmi do deveti odstavek.

14. člen

V 44. členu se v prvem odstavku pika nadomesti s podpičjem in doda nova 8. točka, ki se glasi:

»8. da ima veljavno vozniško dovoljenje B – kategorije.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Pogoji iz 1., 6., 7. in 8. točke prejšnjega odstavka se uporabljajo samo za sklenitev delovnega razmerja policista in za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.«.

V četrtem odstavku se za besedo »izobrazba« doda besedilo »in veljavno vozniško dovoljenje B – kategorije«.

15. člen

V 45. členu se dodata nov četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Policist, ki mu je prenehalo delovno razmerje v policiji, se v primeru ponovne sklenitve pogodbe o zaposlitvi v policiji na podlagi tretjega odstavka tega člena na delovnem mestu »policist SR – NDM« ali »višji policist« imenuje v isto stopnjo naziva in uvrsti v isti plačni razred, v katerega je bil imenovan oziroma uvrščen pred prenehanjem delovnega razmerja v policiji. Ne glede na določbo prejšnjega stavka policista ni možno uvrstiti v višji plačni razred, kot ga je na delovnem mestu možno doseči z napredovanjem.

(5) Če je policist iz prejšnjega odstavka pred prenehanjem delovnega razmerja v policiji dosegel naziv višje stopnje, kot ga je možno doseči na delovnem mestu za katerega ob ponovni zaposlitvi v policiji sklene pogodbo o zaposlitvi, se imenuje v najvišji naziv, ki ga je mogoče doseči na tem delovnem mestu.«.

16. člen

V 45.a členu se drugi in tretji odstavek spremenita tako, da glasita:

»(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, kandidati za policiste v času izobraževanja iz prejšnjega odstavka opravljajo pripravništvo in se usposobijo za samostojno delo na delovnih mestih, kjer se zahteva poklic policista po poklicnem standardu.

(3) Šteje se, da kandidati za policiste v času izobraževanja pridobijo zahtevane delovne izkušnje za imenovanje v uradniški naziv XII. stopnje, 4. kariernega razreda. V času izobraževanja se kandidatu za policista določi osnovna plača, ki je za šest plačnih razredov nižja od osnovne plače uradniškega naziva, katerega kandidat za policista pridobiva delovne izkušnje.«.

17. člen

V 48. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Generalni direktor policije ima lahko tri namestnike, ki mu pomagajo pri vodenju policije v okviru pooblastil, ki jih določi generalni direktor policije s pisnim pooblastilom.«.

V tretjem odstavku v 3. točki pika nadomesti z dvopičjem in doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4. da ima v skladu z določbami tega zakona status kariernega policista.«.

18. člen

Za 49. členom se dodata novi 49.a in 49.b člen, ki se glasita:

»49.a člen (pridobitev položaja)

(1) Za pridobitev položaja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, ki urejajo zasedbo delovnega mesta, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, se policista na položaj vodje organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in komandirja policijske postaje premesti začasno, za obdobje petih let, z možnostjo enkratne ponovnečasne premestitve za enako obdobje v isti enoti. Policista se pri tem ne imenuje v naziv, temveč se mu za čas premestitve določijo pravice glede na naziv tega delovnega mesta.

(3) Policiste se za položaje iz drugega odstavka tega člena izbere v posebnem izbirnem postopku. Posebni izbirni postopek, standarde strokovne usposobljenosti, merila in kriterije ter metode preverjanja usposobljenosti v posebnem izbirnem postopku določi generalni direktor policije.

(4) V času od začetka posebnega izbirnega postopka iz tretjega odstavka tega člena do začasne premestitve policista iz drugega odstavka tega člena, lahko generalni direktor policije brez izbirnega postopka na položaj iz drugega odstavka tega člena začasno premesti policista v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo začasno premestitev zaradi nemotenega opravljanja nalog policije. Policist iz prejšnjega stavka mora izpolnjevati predpisane pogoje za položaj.

49.b člen (prenehanje položaja)

(1) Za prenehanje položaja se uporabljajo določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, ki urejajo prenehanje dela na delovnem mestu, če ni s tem zakonom določeno drugače.

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, vodji organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorju policijske uprave in komandirju policijske postaje preneha položaj:

1. če to sam zahteva ali s tem soglaša;
2. v primeru prenehanja delovnega razmerja v skladu s sporazumom o razveljavitvi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani policista;
3. po preteku obdobja začasne premestitve iz prejšnjega člena;
4. če se ukine organizacijska enota, ki jo vodi;
5. če organizacijska enota, ki jo vodi, ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov;
6. če na delovnem področju organizacijske enote, ki jo vodi, prihaja do ponavljajočih se napak pri poslovanju oziroma če pride do težje napake pri poslovanju;
7. če krši dolžnosti vodje organizacijske enote ali s svojim ravnanjem ali opustitvijo dolžnega nadzora huje škoduje ugledu policije ali zakonitosti delovanja.

(3) Šteje se, da organizacijska enota ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov, če ne opravlja dela v določenih ali dogovorjenih rokih oziroma odrejenega dela ne opravlja strokovno in kvalitetno.

(4) O prenehanju položaja vodje organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in komandirja policijske postaje odloči generalni direktor policije. Predlog za prenehanje položaja komandirja policijske postaje lahko poda direktor pristojne policijske uprave.

(5) Odločitev o prenehanju položaja mora biti pisno obrazložena.

(6) Po prenehanju položaja se policista iz drugega odstavka tega člena premesti na delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje in ustreza nazivu, v katerega je imenovan.«.

19. člen

V 51. členu se v prvem odstavku za besedo »organizacije« doda besedilo »ter napotitvijo v tujino, kjer bo opravljal policijske naloge, se izobraževal ali usposabljal brez prekinitve najmanj 25 dni«.

Tretji in četrti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»(3) Policija ne izvede varnostnega preverjanja iz prvega odstavka iz tega člena za uslužbenca policije pred njegovo premestitvijo ali napotitvijo na določena delovna mesta v policiji, če gre za premestitev ali napotitev na enako ali manj tvegano delovno mesto.

(4) Policija, na predlog ministrstva, varnostno preveri posameznika pred sklenitvijo delovnega razmerja v ministrstvu za notranje zadeve, za opravljanje strokovnih nalog upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo, ravnanja s stvarnim premoženjem policije, upravljanja dokumentarnega gradiva policije in izvaja posamičnih strokovnih nalog na področju drugih splošnih zadev policije.«.

Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Varnostno preverjanje osebe se izvaja z njeno pisno privolitvijo. Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za opravljanje del za policijo ali za opravljanje del v prostorih policije skladno s pogodbo sklenjeno po predpisih o javnem naročanju ali obligacijskih razmerjih, za premestitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali napotitev v tujino, kjer bo opravljala policijske naloge, se izobraževala ali usposabljala brez prekinitve najmanj 25 dni ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ali izobraževanje, izpopolnjevanje ali usposabljanje po programih policije ali za sklenitev delovnega razmerja v ministrstvu za notranje zadeve, za opravljanje strokovnih nalog upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo, ravnanja s stvarnim premoženjem policije, upravljanja dokumentarnega gradiva policije in izvaja posamičnih strokovnih nalog na področju drugih splošnih zadev policije.«.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»Osebe iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena in osebe iz 32.a člena tega zakona imajo pravico do vpogleda, prepisa oziroma izpisa podatkov o svojem varnostnem preverjanju v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, razen v podatke, katerih razkritje bi ogrozilo vire varnostnega preverjanja oziroma če bi to neposredno onemogočilo izvedbo nalog policije. V primeru dvoma o ugotovitvah varnostnega preverjanja lahko zbrane podatke iz petega odstavka tega

člena oceni generalni direktor policije in ponovno odloči, ali za osebo obstajajo varnostni zadržki iz 52. člena tega zakona.«.

20. člen

V 52. členu se v prvem odstavku 9. točka spremeni tako, da se glasi:

»9. utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za opravljanje del za policijo ali za opravljanje del v prostorih policije skladno s pogodbo sklenjeno po predpisih o javnem naročanju ali obligacijskih razmerjih, za premestitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali napotitev v tujino, kjer bo opravljala policijske naloge, se izobraževala ali usposabljala brez prekinitve najmanj 25 dni ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ali izobraževanje, izpopolnjevanje ali usposabljanje po programih policije ali za sklenitev delovnega razmerja v ministrstvu za notranje zadeve, za opravljanje strokovnih nalog upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo, ravnanja s stvarnim premoženjem policije, upravljanja dokumentarnega gradiva policije in izvaja posamičnih strokovnih nalog na področju drugih splošnih zadev policije.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe iz 9. točke prvega odstavka tega člena obstaja, če se na podlagi ugotovljenih dejstev iz prekrškovnih ali kazenskih postopkov ali življenjskih razmer lahko sklepa, da bo oseba nezakonito in nestrokovno opravljala naloge v policiji, opravljala dela za policijo ali opravljala dela v prostorih policije skladno s pogodbo sklenjeno po predpisih o javnem naročanju ali obligacijskih razmerjih, oziroma v mednarodni civilni misiji ali mednarodni organizaciji ali v tujini, kjer bo opravljala policijske naloge, se izobraževala ali usposabljala brez prekinitve najmanj 25 dni oziroma se izobraževala, izpopolnjevala ali usposabljala po programih policije ali opravljala naloge strokovne naloge upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo, ravnanja s stvarnim premoženjem policije, upravljanja dokumentarnega gradiva policije in izvaja posamičnih strokovnih nalog na področju drugih splošnih zadev policije v ministrstvu za notranje zadeve.«.

21. člen

V 53. členu v prvem odstavku se 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. enotna matična številka občana (EMŠO), za tujega državljana pa številka osebne dokumenta,«.

22. člen

V 54. členu se v prvem odstavku besedilo »zunanje meje Evropske unije« črta in nadomesti z »državne meje«.

23. člen

V 62. členu se na koncu prvega odstavka doda nov stavek, ki se glasi:

»Če zdravstvena komisija že v prvi obravnavi policista oceni, da je policist zaradi težav z duševnim zdravjem začasno nezmožen izvajati policijska pooblastila več kot 30 dni, lahko ukrep že prvič traja

največ 60 dni in se lahko na podlagi ocene zdravstvene komisije podaljša, vsakič za največ 60 dni, do zaključka zdravljenja.«.

24. člen

V 67. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na razloge iz prvega in drugega odstavka tega člena se začasno premesti ali napoti na drugo delo v skladu s pristojnostmi iz prvega in drugega odstavka tega člena tudi javnega uslužbenca policije, pri katerem izvajalec medicine dela oceni, da začasno ni zmožen opravljati svojega dela, je pa zmožen opravljati delo v policiji na drugem delovnem mestu, ali drugo delo, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju.«.

V tretjem odstavku, ki postane četrti odstavek se na koncu prvega stavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo »ali navedbo, da je premestitev oziroma napotitev posledica zdravstvenih razlogov, ki jih je ugotovil izvajalec medicine dela.«.

Dosedanji četrti do sedmi odstavek postanejo peti do osmi odstavek.

25. člen

Za 74. členom se doda nov 74.a člen, ki se glasi:

»74.a člen

(nadomestilo za oskrbo in namestitev službenega psa na domu policista)

(1) Policist, ki ima službenega psa nameščenega na domu, je upravičen do nadomestila za oskrbo in namestitev službenega psa na domu.

(2) Razloge in pogoje za oskrbo in namestitev službenega psa na domu policista določi generalni direktor policije v internem aktu, višino nadomestila za oskrbo in namestitev določi minister.«.

26. člen

V 75. členu se spremeni naslov člena tako, da se glasi:

»(prepoved opravljanja dopolnilnega dela in dejavnosti)«

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji do peti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Policist mora generalnega direktorja policije obvestiti o vsakem nameravanem opravljanju dopolnilnega dela oziroma pridobitne dejavnosti tudi, če gre za dejavnost znanstvenega in pedagoškega dela, dela v kulturnih, umetniških, športnih, humanitarnih in drugih podobnih društvih in organizacijah ter delo na publicističnem področju. Policist lahko opravlja dopolnilno delo ali pridobitno dejavnosti, le s pisnim soglasjem generalnega direktorja policije.

(4) Policistu se opravljanje dopolnilnega dela oziroma dejavnosti iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena lahko prepove s sklepom. Za prepoved opravljanja dopolnilnega dela oziroma dejavnosti se smiselno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo delovna razmerja, predpisov, ki urejajo položaj javnih uslužbencev in predpisov, ki urejajo integriteto in preprečevanje korupcije.

(5) Sklep o prepovedi iz prejšnjega odstavka izda generalni direktor policije.«.

Dosedanji tretji odstavek postane šesti odstavek.

27. člen

V 82. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Policista, za katerega komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da ni zmožen opravljati svojega dela, je pa zmožen opravljati drugo delo v policiji, se lahko začasno, v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, premesti na delovno mesto, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju, oziroma se mu določijo naloge, ki jih je zmožen opravljati glede na zdravstveno stanje. Pri začasni premestitvi iz zdravstvenih razlogov v skladu z odločitvijo invalidske komisije, oceno zdravstvene komisije policije in zdravniškim spričevalom izvajalca medicine dela se zaradi narave teh premestitev zahteve glede seznanitve s prostimi delovnimi mesti ne upoštevajo. Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, za začasno premestitev policista iz uradniškega na strokovno tehnično delovno mesto po tej določbi ni potrebno soglasje policista. Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, policist pri premestitvi na strokovno tehnično delovno mesto obdrži število plačnih razredov napredovanja, ki jih je dosegel na prejšnjem delovnem mestu, če svojega dela ni več zmožen opravljati zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Zdravstvena komisija ima za namen ocenjevanja zmožnosti za opravljanje dela pravico do brezplačne pridobitve in uporabe zdravstvenih in drugih osebnih podatkov policista, ki ga obravnava. Člani komisije so informacije o zdravstvenem stanju obravnavanega policista dolžni varovati v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje občutljivih osebnih podatkov.«.

28. člen

V 86. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Štipendija iz tretjega odstavka, se izplačuje tudi v primeru pridobitve štipendije Ad futura, opredeljene v Zakonu o štipendiranju.«.

Dosedanji peti do sedmi odstavek postanejo šesti do osmi odstavek.

29. člen

V 101. členu se v tretjem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»S pomožnim policistom se lahko po dopolnjeni starosti 60 let sklene nova pogodba od enega do petih let, če uspešno opravi zdravniški pregled in posebna komisija ugotovi, da ima ustrezne psihofizične sposobnosti.«.

Doda se nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) V pomožni policiji ne more sodelovati uslužbenec policije, uslužbenec ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, na področju logistično-podpornih nalog ter usmerjanja in nadzora policije, poklicni

pripadnik Slovenske vojske, pripadnik rezervnega sestava Slovenske vojske, poklicni gasilec, uradna oseba Finančne uprave Republike Slovenije, pravosodni policist, občinski redar in delavec v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, katere dejavnost je po odločitvi Vlade Republike Slovenije posebnega pomena za obrambo.«.

Dosedanji četrti do šesti odstavek postanejo peti do sedmi odstavek.

V novem sedmem odstavku se pred piko doda besedilo »ali notranja organizacijska enota generalne policijske uprave«.

30. člen

V 102. členu se v prvem odstavku doda nov drugi stavek, ki se glasi:

»Način izpolnjevanja obveznosti udeležbe na usposabljanju in odzivanje na poziv za opravljanje nalog se določi v pogodbi.«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Pomožni policist v času trajanja pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji prejema plačilo za pripravljenost, med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji pa ima pravico do plačila za opravljeno delo ter drugih prejemkov in povračil stroškov v zvezi z delom.«.

Za drugim odstavkom se dodajo novi tretji do šesti odstavek, ki se glasijo:

»(3) Kandidat za pomožnega policista je v času usposabljanja upravičen do plačila za čas usposabljanja ter drugih prejemkov in povračil stroškov nadomestila plače in drugih prejemkov ter povračil stroškov v zvezi z usposabljanjem.

(4) Pomožni policist in kandidat za pomožnega policista, ki je v delovnem razmerju, je med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji upravičen do nadomestila plače oziroma izgubljenega zaslužka.

(5) Nadomestilo plače iz prejšnjega odstavka izplača delodajalec v breme Policije.

(6) Pomožnemu policistu in kandidatu za pomožnega policista, ki prejema pokojnino ali denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, pripada pokojnina oziroma denarno nadomestilo tudi med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji.«.

31. člen

Za 102. členom se dodajo novi 102.a, 102.b in 102.c člen, ki se glasijo:

»102.a člen
(prenehanje pogodbe)

Pogodba o prostovoljni službi v pomožni policiji oziroma pogodba za čas osnovnega usposabljanja preneha veljati:

1. s potekom časa, za katerega je bila sklenjena,
2. s potekom odpovednega roka,
3. z dnem nastopa dela po pogodbi o zaposlitvi, če kandidat za pomožnega policista ali pomožni

policist sklene pogodbo o zaposlitvi kot uslužbenec policije, uslužbenec ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, na področju logistično-podpornih nalog ter usmerjanja in nadzora policije, poklicni pripadnik Slovenske vojske, pripadnik rezervnega sestava Slovenske vojske, poklicni gasilec, uradna oseba Finančne uprave Republike Slovenije, pravosodni policist, občinski redar in delavec v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, katere dejavnost je po odločitvi Vlade Republike Slovenije posebnega pomena za obrambo.

4. s smrtjo kandidata za pomožnega policista ali pomožnega policista,
5. s sporazumom pogodbenih strank.

102.b člen

(odpoved pogodbe)

(1) Policija kandidatu za pomožnega policista oziroma pomožnemu policistu brez odpovednega roka enostransko odpove pogodbo, če:

1. kandidat za pomožnega policista oziroma pomožni policist preneha izpolnjevati splošne pogoje, določene v zakonu,
2. kandidat za pomožnega policista ne opravi preizkusa znanja in usposobljenosti v skladu s programom osnovnega usposabljanja,
3. pomožni policist v tekočem letu brez upravičenega razloga ne opravi vseh usposabljanj, predpisanih z letnim načrtom,
4. se kandidat za pomožnega policista oziroma pomožni policist brez upravičenega razloga ni odzval pozivu za izvajanje nalog policije oziroma usposabljanje ali predčasno samovoljno zapusti usposabljanje ali izvajanje nalog policije,
5. kandidat za pomožnega policista oziroma pomožni policist uveljavlja pravico do ugovora vesti vojaški dolžnosti.

(2) Policija lahko kandidatu za pomožnega policista oziroma pomožnemu policistu brez odpovednega roka enostransko odpove pogodbo, če:

1. kandidat za pomožnega policista oziroma pomožni policist krši pogodbene določbe,
2. se zmanjšajo kadrovske potrebe v pomožni policiji oziroma policiji,
3. kandidat za pomožnega policista oziroma pomožni policist ne ravna v skladu s prvim odstavkom 102. člena tega zakona.

102.c člen

(povračilo stroškov policiji)

(1) Kandidat za pomožnega policista, ki odpove pogodbo in kandidat za pomožnega policista, ki mu pogodbo odpove policija na podlagi 2., 3., 4. in 5. točke prvega odstavka ter 1. in 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena mora policiji vrniti do odpovedi nastale stroške usposabljanja.

(2) Pomožni policist mora v primeru odpovedi pogodbe na podlagi 3., 4. in 5. točke prvega odstavka ter 1. in 3. točke drugega odstavka prejšnjega člena policiji vrniti neto znesek prejetega plačila za pripravljenost v zadnjih 12 mesecih pred prenehanjem pogodbe.«.

32. člen

V prvem odstavku 104. člena se za prvo alinejo doda nova druga alineja, ki se glasi:

»– ob varnostnih pojavih, ki terjajo vključitev večjega števila policistov;«, dosedanje druga do peta alineja pa postanejo tretja do šesta alineja.

V novi šesti alineji se pika nadomesti s podpičjem in doda nova sedma alineja, ki se glasi:

»– za zavarovanje določenih oseb, prostorov in objektov državnih organov ali tujih predstavništev ter objektov policije.«.

V tretjem odstavku se doda nov tretji stavek, ki se glasi:

»V kolikor po poteku 30 dni še vedno obstajajo razlogi zaradi katerih je bil vpoklican pomožni policist, se lahko opravljanje nalog policije podaljša, za čas trajanja vpoklicnih razlogov, le tistemu pomožnemu policistu, ki s podaljšanjem soglaša.«.

V tretjem odstavku se besedilo »prve in druge« nadomesti z besedilom »prve, druge in tretje«.

33. člen

V 105. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke: osebno ime, datum rojstva, kraj rojstva, stalno in začasno prebivališče, enotna matična številka občana (EMŠO), identifikacijska oznaka osebe, ki je v policijskih evidencah, telefonska številka, elektronski naslov, zdravstveno stanje, šolsko izobrazbo, zaposlitev, poklic, davčno številko, šifro poslovnega partnerja, podatke o transakcijskem računu, podatke o delodajalcu, podatke o usposabljanjih za opravljanje nalog v pomožni policiji, podatke o dodatnih znanjih in veščinah, razporeditvi v matično enoto, številka pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji, o datumu sklenitve in prenehanja pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji, prejetih priznanjih ter prebivanju v tujini, ki traja več kot tri mesece.«.

34. člen

106. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Način popolnjevanja pomožne policije in izvajanja nalog, merila za izbor kandidatov, vrste in način usposabljanj, višino in pogoje za plačilo pripravljenosti in opravljanje nalog policije, nadomestila, povračila ter druge prejemke, odsotnost, pravice in dolžnosti pomožnih policistov in kandidatov za pomožne policiste predpiše vlada.«.

35. člen

V 110. členu v četrtem odstavku se v drugem stavku besedilo »1. januarja 2023« nadomesti z besedilom »1. januarja 2025«.

V šestem odstavku se na koncu stavka doda besedilo »in policisti, ki so pridobili poklic policista s srednjo strokovno izobrazbo po prej veljavnih izobraževalnih programih in imajo pridobljeno najmanj višjo strokovno izobrazbo po drugih izobraževalnih programih«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

36. člen

(pravice uradnikov)

V delovno dobo za določitev dodatka za stalnost se všteva tudi dosedanja delovna doba v direktoratu pristojnem za usmerjanje in nadzor policije.

37. člen
(spremembe Zakona o delovnih razmerjih)

V Zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US) se v:

- prvem odstavku 53. člena črta besedilo »oziroma usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije«;
- 168. členu za besedo »pozvan« doda besedilo »na usposabljanje za opravljanje ali opravljanje nalog v pomožni policiji,« in črta besedilo »oziroma usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije«.

38. člen
(sprememba Zakona o urejanju trga dela)

V Zakonu o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT in 55/17) se v prvem odstavku 64. člena v prvi alineji črta besedilo »oziroma usposabljanje za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije«.

39. člen
(prehodne določbe)

Že sklenjene pogodbe s kandidati za pomožne policiste in pomožnimi policisti se uskladijo s tem zakonom v treh mesecih od njegove uveljavitve. Če kandidat za pomožnega policista ali pomožni policist predloga nove pogodbe ne podpiše v 15 dneh po prejemu, že sklenjena pogodba o prostovoljni službi v pomožni policiji preneha veljati naslednji dan po izteku 15-dnevnega roka. V tem primeru pomožnemu policistu ni treba vrniti prejetega plačila za pripravljenost. Kandidat za pomožnega policista lahko odstopi od pogodbe, izbrani kandidat za pomožnega policista pa lahko odkloni sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji brez obveznosti vračila stroškov usposabljanja.

40. člen
(uskladitev podzakonskega predpisa)

Uredba o pomožni policiji (Uradni list RS, št. 1/18 in 113/20) se uskladi s tem zakonom v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.

41. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

II. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Obstoječa formulacija osmega odstavka tega člena določa, da »se šteje, da je državni tožilec prevzel usmerjanje dela policije v predkazenskem postopku od trenutka, ko je bil obveščen o kaznivem dejanju«. Slednje pomeni, da državni tožilec vodi usmerjanje dela policije v predkazenskem postopku v vseh primerih, ko je bil obveščen o kaznivem dejanju, kar v praksi in po veljavni Uredbi, nikakor ne drži. Na podlagi prvega odstavka 3. člena Uredbe policisti obvestijo državne tožilce o vseh zadevah, določenih s to uredbo, pri katerih obstajajo razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. V drugem odstavku 5. člena Uredbe je določeno, da po sprejemu obvestila lahko pristojni državni tožilec takoj, najkasneje pa v petih dneh, da policistu navodila in predloge za ukrepanje v predkazenskem postopku v skladu z 12. členom te uredbe. Če v tem času navodil in predlogov ne poda, se šteje, da ne bo usmerjal predkazenskega postopka, lahko pa se v obravnavanje primera vključi naknadno. V Uredbi je usmerjanje predkazenskega postopka urejeno od 10. do vključno 18. člena. V prvem odstavku 10. člena Uredbe je določeno, da mora policist, ki obravnava konkretno zadevo, obveščati o izvedenih aktivnostih in rezultatih državnega tožilca, kadar slednji usmerja predkazenski postopek. Če pa državni tožilec ne prevzame usmerjanja, ravnajo policisti samostojno v okviru zakonskih pooblastil, ki jih imajo za odkrivanje storilcev in kaznivih dejanj, in lahko v tem okviru uporabijo vse zakonske ukrepe (drugi odstavek 10. člena Uredbe).

V izogib zamenjevanju »obveščanja« in »usmerjanja«, ki je prisotna v obstoječi dikciji osmega odstavka tega člena ter napačni predstavi in razlagi, da pristojni državni tožilec vodi usmerjanje dela policije v predkazenskih postopkih v vseh primerih, ko je bil obveščen o kaznivem dejanju, je predlagana formulacija primernejša in tudi omogoča ugotovitev, ali je pristojni državni tožilec res usmerjal oziroma usmerja delo policije v predkazenskem postopku za določeno kaznivo dejanje.

K2. členu

T.i. presoja postopka je sedaj urejena v 14. členu Pravilnika o usmerjanju in nadzoru policije (Uradni list RS, št. 51/13; v nadaljnjem besedilu: Pravilnik). Z dopolnitvijo se vsebina prenaša na zakonsko raven in določa, da je zahteva posebna oblika nadzora s katero se presoja zakonitost in strokovnost izvajanja nalog policije ali uporabe pooblastil. Zahteva za poročanje kot posebna oblika nadzora je potrebna predvsem zaradi takojšnjega reagiranja nadzornikov na zaznana obvestila, o domnevnem nezakonitem in nestrokovnem izvajanju nalog ali uporabi pooblastil policista (ti. preventivni učinek). Enota za usmerjanje in nadzor (DPDVN) od policije zahteva pisno pojasnilo o poteku postopka, pri čemer lahko uporabi vsa pooblastila iz 8. in 10. člena, po proučitvi zadeve pa se izdela mnenje s predlogi za odpravo nepravilnosti.

K 3. členu

Dopolnitev prvega odstavka je posledica novega 6.a člena. V dopolnitvi se nedvoumno določa, da imajo uradniki enote za usmerjanje in nadzor tudi v okviru izvajanja zahteve za poročanje enak pooblastila, kot pri opravljanju nadzora.

V novem drugem odstavku se vzpostavlja pravna podlaga za pridobivanje podatkov iz zbirk podatkov o dogodkih oz. DDOKC. Nadzorna funkcija, ki združuje celovit, sistematičen in načrtni nadzor, predstavlja v upravnem procesu povratni tok informacij o celotnem dogajanju v posameznem delu ministrstva. Zato mora imeti minister oziroma nadzorna enota ministrstva dostop do vseh relevantnih informacij v zvezi z delom organa v sestavi, sicer te svoje, z zakonom določene funkcije sploh ne more opravljati. Posledično ne more biti noben podatek v organu v sestavi tako zaupen, da nadzorna enota ne bi mogla imeti dostopa do njega, razen izjem iz 11. člena ZODPol (npr. pri izvajanju prikritih preiskovalnih ukrepov). Pri izvajanju te funkcije ne gre zgolj za splošen nadzor nad stanjem na določenem področju, ampak za konkreten nadzor nad izvajanjem določene dejavnosti ali ukrepov. Zato je v tej zvezi pomembna določba 24. člena Zakona o državni upravi (ZDU-1), ki zelo jasno opredeljuje nadzorno funkcijo ministrstva in pooblastila ministrstva v razmerju do organa v sestavi. Enako jasno opredeljuje tudi dolžnost organa v sestavi, da omogoči ministru dostop do vseh podatkov, ki omogočajo izvajanje njegove nadzorne funkcije v razmerju do organa v sestavi ter v končni

posledici tudi uresničevanje njegove odgovornosti za stanje na področju, na katerem je ministrstvo, vključno z organi v njegovi sestavi, ustanovljeno.

Upravni nadzor se ne začne šele z izdajo pisne odredbe o nadzoru, temveč že prej, ko nadzorna enota ministrstva – Direktorat za policijo in druge varnostne naloge (DPDVN) vsakodnevno spremlja vse relevantne informacije, ki bi lahko vzbudile dvom o kršitvi človekovih pravic oziroma domnevno nezakonitem delu policije kot organa v sestavi MNZ. Šele na podlagi teh indicev se lahko sprejme logičen sklep, da je na določenem področju izvajanja policijskih nalog ali nad konkretno izvedenem policijskem postopku treba izvesti posamezen nadzor. V skladu s takšnim zaključkom se je nadzorna enota ministrstva dolžna odzvati z nadzorno funkcijo takoj, ko prejme glas o domnevnih kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri delovanju policije oziroma nezakoniti ali nestrokovni uporabi policijskih pooblastil pri opravljanju nalog policije.

Legitimen cilj usmerjanja in nadzora ministrstva nad organom v sestavi (policijo) je varovanje spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri izvajanju policijskih pooblastil in s tem učinkovito preprečevanje morebitnega nezakonitega delovanja policije. Gre za t. i. upravni nadzor, po katerem je policija podvržena demokratičnemu nadzoru ministra zato, da ne bi po lastni volji izvrševala svojih nalog oziroma policijskih pooblastil. S tem nadzorom se ugotavlja zakonitost in strokovnost izvajanja policijskih pooblastil in drugih uradnih dejanj policije ter spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri opravljanju nalog policije.

V praksi to pomeni, da bodo imeli uradniki enote za usmerjanje in nadzor neposreden vpogled v dnevnik dogodka operativno-komunikacijski centrov na državni in regionalni ravni. Neposreden vpogled jim bo omogočal dostop tudi do občutljivih osebnih podatkov posameznikov, ki so v dogodkih, dejanjih ali pojavih udeleženi na kakršenkoli način oziroma v kakršnikoli vlogi. Zapisano hkrati pomeni, da iz tega vpogleda ne bodo izvzeti niti policisti in drugi uslužbenci policije, ki so na kakršenkoli način ali v kakršnikoli vlogi udeleženi v teh dogodkih, dejanjih ali pojavih. Uradniki enote za usmerjanje in nadzor bodo imeli v praksi identičen dostop do dnevnikov dogodkov operativno-komunikacijskih centrov kot drugi policisti. Ob tem bo vzpostavljena tudi revizijska sled, iz katere bo razvidna vsakokratna obdelava podatkov uradnikov enote za usmerjanje in nadzor.

Ker je za sprejem kvalitetne odločitve o izvedbi določenega nadzora nujno potreben realen in temeljit vpogled v zbirke podatkov o dogodkih, ki jih obravnava policija in jih pripravljajo operativno-komunikacijski centri (na državni in regionalni ravni), se s predlagano dopolnitvijo določbe podrobno določajo zakonski pogoji za učinkovito izvajanje nadzorne funkcije oz. delovanje nadzorne enote ministrstva.

Dosedanja drugi in tretji odstavek se preštevilčita v tretji in četrti odstavek.

K 4. členu

Predlagani novi člen odpravlja anomalije, ki so bile zaznane v praksi od sprejetja ZODPol leta 2013 in ureja delovnopравни status uradnikov v direktoratu pristojnem za usmerjanje in nadzor policije. Uradniki, ki usmerjajo in nadzorujejo izvajanje nalog in pooblastil policije kot tudi uradniki, ki obravnavajo pritožbe posameznikov na delo policistov, imajo skladno z 8. členom ZODPol oziroma 143. in 144. členom ZNPPol že sicer podeljena posebna pooblastila. Ti uradniki imajo skladno s prvim odstavkom 7. člena ZODPol in četrtim odstavkom 142. člena ZNPPol tudi zakonsko priznan status uradne osebe s posebnimi pooblastili. Gre za širok spekter pooblastil, ki uradnikom omogočajo nemoteno izvedbo nadzora, ta pa niso vezana le na aktivnosti, ki jih ti uradniki izvajajo v policiji (razgovori s policisti, pregled dokumentacije in prostorov, navzočnost pri neposrednem opravljanju policijskih nalog ipd.), ampak tudi izven. Tako npr. lahko uradniki opravljajo razgovore tudi s posamezniki, ki nimajo statusa policistov (npr. z osumljenci, zoper katere so policisti izvajali določena policijska pooblastila). Uradniki nadzorujejo izvajanje nalog in pooblastil policije v smeri ugotavljanja zakonitosti, učinkovitosti in varovanja človekovih pravic. Izvajanje z zakonom podeljenih posebnih

pooblastil predstavlja pomembno obliko nadzora nad policijo kot največjim represivnim organom, ki s svojimi pooblastili močno posega v človekove pravice in temeljne svoboščine. Ker izvajanje teh pooblastil terja temeljito poznavanje tako teoretičnih kot praktičnih vidikov izvajanja nalog policije na različnih področjih njenega dela (npr. kazniva dejanja, prekrški s področja cestnega prometa, javnega reda in miru, mejnih zadev in tujcev) in poznavanje policijskih pooblastil, vključno z uporabo prisilnih sredstev, se zaradi zagotavljanja strokovnosti izvajanja nadzorstvenih nalog ministrstva v razmerju do policije, pri zaposlovanju uradnikov zahteva ustrezna znanja, ki jih imajo praviloma le uradniki, ki so delo poprej opravljali v Policiji. Tudi v praksi se je izkazalo, da je glede na naravo dela uradnikov, ki usmerjajo in nadzorujejo izvajanje nalog in pooblastil policije ter uradnikov, ki obravnavajo pritožbe posameznikov na delo policistov, strokovno najustreznejši kader iz vrst Policije. Vendar pa kadrovske priliv kompetentnih policistov v direktorat pristojen za usmerjanje in nadzor policije onemogoča predvsem neustrezno finančno vrednotenje delovnih mest, saj jim ob prehodu v upravni del ministrstva ne pripada dodatek za stalnost ter drugi dodatki, ki so vezani na status policista. Predlagana ureditev bi tako delno odpravila anomalije, ki so bile zaznane v praksi od sprejetja ZODPol. Na ta način bi se zagotovilo kadrovanje kompetentnih strokovnjakov iz Policije, ki imajo vse kompetence, izkušnje in znanja in bi bil njihov prispevek k razvoju organizacije neprecenljiv.

Predlagana določba tako predstavlja le nadaljnjo izpeljavo veljavne zakonske ureditve tudi v segmentu ustreznega finančnega ovrednotenja zakonsko določenega statusa teh uradnih oseb, pri čemer predlagana ureditev ne posega v sistemsko ureditev kot izhaja iz uslužbenske in plačne zakonodaje. Iz prvega odstavka 52. člena ZSPJS namreč izhaja, da upravičenost do dodatka za stalnost in vključenost v dodatno obvezno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev oziroma uradnikom s posebnimi pooblastili (in ne zgolj policijskimi pooblastili) ureja področna zakonodaja, torej v konkretnem primeru ZODPol. Poleg navedenega pa bi ustrezno finančno ovrednotenje z zakonom že določenih pooblastil v nadaljevanju spodbudilo tudi prehod policistov v enoto ministrstva za usmerjanje in nadzor, kar bi posledično omogočilo kontinuiran kadrovske priliv kompetentnih uradnikov za izvajanje tako pomembnega segmenta nadzora nad delom policije.

V predlaganem drugem odstavku se določa, da se delovna mesta, na katerih bodo uradniki direktorata pristojnega za usmerjanje in nadzor policije, upravičeni do dodatka za stalnost, določijo z aktom o sistemizaciji ministrstva, pri čemer so navedena delovna mesta glede na že citirane določbe ZODPol oziroma ZNNPol že sedaj z aktom določena kot delovna mesta s posebnimi pooblastili.

K 5. členu

Predlaga se sprememba rokov, ker so bili ob pripravi ZODPol podatki dostopni že januarja, sedaj pa so tudi zaradi spremembe statističnih standardov dostopni šele drugi februarski ponedeljek. Podaljšanje rokov za 14 dni bo zagotovilo več časa za analiziranje podatkov in pripravo letnega poročila.

K 6. členu

Spreminja se določilo v drugem odstavku, da je Nacionalni preiskovalni urad pri izvajanju svojih nalog avtonomen in natančneje določa, da je Nacionalni preiskovalni urad pri preiskovanju kaznivih dejanj avtonomen.

K 7. členu

Dopolnjuje se besedilo, da se interni akt sprejme na predlog direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada. Z dopolnitvijo se določa, da interni akt sprejme generalni direktor policije na predlog direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada in direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada.

K 8. členu

Policisti imajo na podlagi 43. člena tega zakona službeno izkaznico, s katero izkazujejo pooblaščenost za izvajanje policijskih pooblastil. Službeno izkaznico izda generalni direktor policije. Obrazec službene izkaznice ter postopek za njeno izdajo in vrnitev je predpisal minister s Pravilnikom o

službeni izkaznici policistov (Uradni list RS, št. 43/14). Za pregled izdanih, uničenih, vrnjenih izgubljenih odvzetih (62. člen ZODPol) službenih izkaznic mora Policija oziroma ministrstvo za notranje zadeve voditi evidenco, ki vsebuje podatke o osebi (policistu ali pomožnem policistu), ki ji je generalni direktor policije izdal izkaznico.

Zaradi zagotavljanja varnosti uslužbencev policije, obiskovalcev, tehničnega osebja in varovanja in ščitenja objektov, prostorov in okolišev policija oziroma ministrstvo za notranje zadeve posameznikom izda identifikacijsko izkaznico. Skladno z merili za tehnično varovanje objektov policije in drugimi akti, ki urejajo red v objektih, prostorih in okoliših policije, sprejem strank, ter v načrtih varovanja prostorov, objektov in okolišev policije se pri tem ustvarja evidenca, ki je nujna zaradi zagotavljanja varnosti v objektih.

Tveganja, povezana z neupoštevanjem nasprotja interesov v policiji, zaznavajo in jih obvladujejo z usposabljanji, predstavitvijo praks, nadzori in analizami posameznih primerov. Tveganja so v največji meri povezana z zaposlenimi, ki izvajajo posamezna pooblastila, ki jim jih daje zakonodaja. Ravnanje zaposlenih v takšnih primerih ni povezano z znanjem ali drugimi okoliščinami, na katere bi lahko vplival delodajalec in so v večji meri povezana z osebno integriteto, na katero delodajalec skuša vplivati z organizacijskimi in drugimi ukrepi. Skupina GRECO je v ocenjevanju 2017 priporočila, da Policija izboljša prakso in uvede pisno poročanje o okoliščinah, v katerih se uslužbenec policije znajde zaradi nasprotja interesov. Uradniki so v skladu s sedmim odstavkom 100. člena Zakona o javnih uslužbencih dolžni obvestiti predstojnika, ko ocenijo, da je nastal položaj, v katerem bi njegov osebni interes lahko vplival na nepristransko in objektivno opravljanje njegovih nalog oziroma v katerem okoliščine vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti in objektivnosti. Navedena evidenca bo zajemala pregled položajev, v katerih so se uradniki znašli pri svojem delu in ocenili, da je podan konflikt interesov. Tako bo mogoče prepoznavanje vseh oblik tveganj pri opravljanju policijskih nalog.

Uslužbenci policije poleg svojega dela, v prostem času izvajajo dopolnilno delo oziroma dejavnost, ki je v večini primerov v skladu z zakonodajo, ki ureja omejitve. V policiji ni funkcionarjev, zato se upoštevajo omejitve, ki jih določa ZJU in ZNPPol, ter na podlagi Pravilnika o delih, ki jih policist ne sme opravljati. Tveganje je v največji meri povezano z zaposlenimi. Ravnanje zaposlenih ni povezano s pomanjkanjem znanja ali drugimi okoliščinami, na katere bi lahko vplival delodajalec. V večji meri so ravnanja zaposlenih povezana z osebno integriteto, na katero delodajalec skuša vplivati z nadzorom in skladno z omejitvami, ki jih določajo predpisi. Skupina GRECO je v svoji oceni 2017 priporočila, da policija vzpostavi evidenco, s katero bo nadzorovala tisto delo policistov, ki jih uslužbenci izvajajo poleg svojega rednega dela. S tem so lahko ustvarjene okoliščine, pri katerih bi lahko imel uslužbenec policije zasebni interes in bi lahko vplivale na izvajanje nalog policije. Največja tveganja so pri zlorabi tajnih in varovanih podatkov policije ter pri postopkih, ko uslužbenec policije sodeluje pri naročanju blaga in storitev za policijo, hkrati pa tudi sam ponuja enako blago ali storitve. GRECO je tudi opozoril, da je treba vzpostaviti mehanizme, ki bi onemogočali takšna ravnanja, zato priporočajo vzpostavitev evidenc, ki bi zagotavljali spremljanje del in dejavnosti, ki jih izvaja uslužbenec policije poleg svojega dela. Z vzpostavitvijo evidence bo mogoč stalni monitoring in prepoznavanje objektivnih (sistemskih) in subjektivnih (pri posameznem uslužbencu) tveganj pri opravljanju policijskih nalog.

Evidenca daril sledi Uredbi o omejitvah in dolžnostih javnih uslužbencev v zvezi s sprejemanjem daril, ki določa, da organ vodi seznam daril. Evidenca omogoča pregled daril, ki so jih prejeli uslužbenci policije, okoliščine prejema ter zagotavljanje nadzora nad prejemom daril in onemogočanje, da bi prejeli darila takšne vrednosti, ki jih ne bi smeli sprejeti. Prav tako se z evidenco zagotavlja pregled nad skupno vrednostjo daril, ki so jih prejeli uslužbenci policije od iste osebe v posameznem koledarskem letu. Evidenca bo zagotovila sproti nadzor in zagotavljala preglednost prejetih daril ter krepila integriteto uslužbencev policije.

Evidenca nejavnih stikov oziroma lobiranja kot to določa Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11) Policiji omogoča ohranjanje integritete, moralnih in etičnih norm skrb za

ugled. Policija mora ravnati tako, da ohranja in krepi zaupanje javnosti v poštenost, nepristranskost in učinkovitost opravljanja nalog. Evidenca omogoča preglednost nejavnih stikov z osebami, ki bi na nejasen način želele uveljavljati svoje interese preko zaposlenih v policiji. Okoliščine so lahko vzpostavljene zlasti takrat, ko uslužbenec policije sodeluje pri oblikovanju meril za naročilo opreme, sredstev in storitev, ki jih Policija naroča pri zunanjih zasebnih ponudnikih in/ali izvajalcih. Enako uslužbenci policije sodelujejo tudi pri obravnavi in sprejemanju predpisov in drugih splošnih aktov.

Prvi odstavek 64. člena tega zakona določa, da policija zagotavlja plačano pravno pomoč policistu, pomožnemu policistu in nekdanjemu policistu, zoper katerega se vodi predkazenski postopek, oziroma zoper katerega je uveden kazenski ali pravdni postopek zaradi opravljanja nalog policije, ki jih je po oceni policije opravil v skladu s predpisi. O vlogi za pravno pomoč za zaposlene na generalni policijski upravi, direktorje policijskih uprav in nekdanje policiste odloči generalni direktor policije, za zaposlene na policijski upravi in območni policijski postaji ter pomožne policiste pa direktor policijske uprave. Iz evidence zahtevkov pravnih pomoči policistov je razvidno, zaradi opravljanja katerih nalog policije je bila oziroma ni bila zagotovljena pravna pomoč, ali je bila naloga policije opravljena v skladu s predpisi, kar kaže tako na zakonitost kot tudi na strokovnost opravljanja nalog policije. Iz podatkov o pravnomočni odločitvi o zadevi, v zvezi s katero je bila zagotovljena pravna pomoč policistu, je razvidno, ali je bil policist v zadevi pravnomočno spoznan za krivega storitve kaznivega dejanja, ali je bil postopek zoper policista ustavljen, spoznan kot odškodninsko odgovoren v pravnem postopku.

K tretjemu odstavku:

Podatki v evidencah so varovani podatki policije, ki niso tajni, njegovo razkritje nepoklicanim osebam pa bi povzročilo škodo policije, poteku uradnih postopkov ali fizičnim ali pravnim osebam, zato morajo njegovo obdelavo spremljati določeni varnostni ukrepi in postopki.

K šestemu odstavku:

Službeno izkaznico in zlasti identifikacijsko izkaznico že zdaj v policiji uporabljamo, poleg izkazovanja uslužbencev, obiskovalcev, tehničnega osebja za hrambo gesel za obdelavo podatkov policije, dostop v objekte, prostore in okoliše policije ter varno uporabo tehničnih sredstev in opreme policije. Z določbo zgolj pravno urejamo možnost uporabe dvojnih funkcij dokumentov.

K sedmemu in odstavku:

Za učinkovito rabo podatkov, hranjenih v posameznih evidencah, je nujna njihova povezljivost. Tako bo zagotovljen učinkoviti ukrepi za zaščito in požarno varnost tehničnih sredstev, opreme ter prostorov, objektov in okolišev policije ter podatkov policije (sedmi odstavek). Prav tako bo zagotovljen pregled nad tveganji za nastanek korupcije pri uslužbencih policije. Ocenjujemo, da s povezljivostjo podatkov zmanjšamo tveganja za odklonska ravnanja uslužbencev policije, preprečimo oziroma zmanjšamo tveganja za krnitev integritete posameznika in krnitev ugleda organizacije. Takšno rabo podatkov v svojem priporočilu nalaga tudi GRECO v svoji oceni Slovenske policije za leto 2017, ki v 160. točki poročila zahteva jasno opredelitev glede zbiranja podatkov prek ciljno usmerjenih obveščevalnih podatkov. GRECO zatrjuje, da ta vrsta analize tveganj zahteva uporabo različnih virov, vključno z zbirkami podatkov/registri, ki vsebujejo informacije o darilih, prijavah nasprotja interesov, disciplinskih kršitvah, podatke o pritožbah, informacije, ki se zbirajo skozi celoten proces temeljnega preverjanja, itn.

K devetemu odstavku:

Varstvo pravic posameznika so zagotovljene s pravico, da se lahko seznani z lastnimi osebnimi podatki. Omejitve so vezane na seznanitev s podatki drugih iz razlogov, kot je to določeno v tretjem odstavku oziroma v obrazložitvi, k predlagani določbi.

K 9. členu

Varovanje objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, policisti izvajajo skladno z odredbo ministra za notranje zadeve, izdano na podlagi 32. člena ZODPol (npr. Odredba o določitvi

objektov in okolišev objektov policije v Tacnu, na Gmajnicah in v Gotenici za objekte in okoliše objektov posebnega pomena ter ukrepov za njihovo varovanje). Pri varovanju objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, trenutno ne gre za opravljanje naloge policije, določene s predpisom, ki določa naloge in pooblastila policije, temveč za opravljanje drugih nalog in ukrepov, ki so določeni v internih dokumentih – Odredbi, Načrtu varovanja, Hišnem redu v objektih in prostorih MNZ, Dodatnih ukrepih hišnega reda za objekte (npr. za objekte Centra za oskrbo Gotenica ...) in drugih internih dokumentih. Zaradi tega se policisti pri varovanju soočajo z različnimi operativnimi težavami, ko želijo izvesti policijska pooblastila zoper osebe, najavljene za organiziran obisk varovanih objektov. Tako na primer policisti ne smejo ugotavljati identitete oseb na podlagi 40. člena in v skladu z 41. členom ZNPPol, in posledično tudi ne smejo oseb preveriti po evidencah policije ter izvajati druge podobne ukrepe. Zaradi tega policisti ne morejo ugotoviti, ali obisk katere izmed oseb pomeni tveganje za ogrožanje varnosti objekta, okoliša objekta ali infrastrukture, ki jo uporablja policija, in posledično ne morejo izvesti ustreznih varnostnih ukrepov. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami 32. člena ZODPol bi policisti smeli uporabiti policijska pooblastila za varovanje objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, saj bi pri tem šlo za opravljanje naloge policije.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se odpravlja sistemska pomanjkljivost na tem področju. Ker bi se varovanje objektov, okolišev objektov in infrastrukture, ki jo uporablja policija, štelo kot naloga policije, bi pri napadih na policiste, ki izvajajo to nalogo, šlo za sum storitve kaznivih dejanj po Kazenskem zakoniku RS (KZ-1), čl. 299 – Preprečitev uradnega dejanja ali maščevanje uradni osebi, 300 – napad na uradno osebo, ko opravlja naloge varnosti, 301 – Sodelovanje v skupni, ki prepreči uradni osebi uradno dejanje in 302 – Hujskanje k upiranju. Na tak način bi se dodatno izboljšala pravna varnost policistov, ki opravljajo tovrstno varovanje.

K 10. členu

Novi 32.a člen se dodaja zaradi združevanja določb o varnostnem preverjanju ponudnikov, strank in oseb za opravljanje del za policijo ali za opravljanje del v prostorih policije skladno s pogodbo, sklenjeno po predpisih o javnem naročanju ali obligacijskih razmerjih. Vse ponudnike in osebe, določene v novem členu, je policija že do zdaj varnostno preverjala na podlagi veljavnega tretjega in četrtega odstavka 51. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji. Na novo na podlagi predlaganega drugega odstavka 32.a člena bo policija varnostno preverjala tudi stranko, ki ni ponudnik po predpisih o javnem naročanju in s katero namerava skleniti pogodbo (v nadaljevanju: stranka) za izvajanje del za policijo zaradi zagotavljanja varnosti podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije, kadar se ta varnost ne more zagotoviti z ukrepi iz načrta varovanja objektov, hišnega reda objektov ali drugimi varnostnimi ukrepi. To so primeri, ko ministrstvo za notranje zadeve ali policija sklene s stranko npr. avtorko pogodbo za prevajanje/tolmačenje. Policija do zdaj strank, ki niso sklenile pogodbe po predpisih o javnem naročanju, ni mogla varnostno preveriti. Te stranke predstavljajo tveganje za varnost podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije. S preventivnim ukrepom (varnostnim preverjanjem) bo policija upravljala z ugotovljenimi tveganji.

Novi 32.a člen v četrtem odstavku omejuje policijo, pri ugotavljanju varnostnih zadržkov na zadržke iz 1., 2., 3., 4., 7., 8., 9. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona. Na ta način je vzpostavljena sorazmernost ukrepov policije pri zagotavljanju notranje varnosti. Policiji dopušča možnost, da pojavo okoliščin, ki narekujejo ponovno varnostno preverjanje, se varnostno preverjanje ponovi, in če se pri tem ugotovijo varnostni zadržki, oseba ne more nadaljevati opravljanja del za policijo.

V šestem odstavku je dopuščeno, da policija, če ne obstajajo nove okoliščine, zaradi katerih je potrebno ponovno varnostno preverjanje, ponudnika, stranko ali osebo za opravljanje del za policijo ali za opravljanje del v prostorih policije, če ima z njo sklenjenih več naročil, preveri po preteku enega leta od zadnjega varnostnega preverjanja. S tem policija bistveno zmanjšuje obseg administriranja in nalaganja obveznosti ponudnikom, strankam in osebam, ki zanjo izvajajo dela.

K 11. členu

Posameznik, ki je pomagal policiji ima v času izvajanja pomoči pravico do ustrezne oskrbe, ki jo določi vodja policijske enote, kjer se pomoč izvaja. Posamezniku se zagotovi hrano in pijačo v času nudenja pomoči policiji ali ustrezno bivanje, če gre za dalj časa trajajoče aktivnosti policije.

K 12. členu

Določa se ustrezna pravna podlaga za napotitev policijskih atašeev v tujino.

Do sedaj se je policija pri napotitvah policijskih atašeev sklicevala na 38. členu Zakona o organiziranosti in delu v policiji (v nadaljnjem besedilu: ZODPol) in 160. členu Zakona o nalogah in pooblastilih policije (v nadaljnjem besedilu: ZNPPol), temeljne mednarodnopravne podlage pa v sklenjenih mednarodnih pogodbah z državami, kamor se atašeji napotujejo. 38. člen ZODPol določa, da policija sodeluje s pristojnimi tujimi varnostnimi organi in z drugimi mednarodnimi organizacijami s področja nalog policije na podlagi sprejetih mednarodnih obveznosti, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

Ta podlaga se nanaša na sodelovanje v mednarodnih civilnih misijah in mednarodnih oziroma drugih organizacijah, kar se ne sklada z delom in nalogami policijskih atašeev, ki delujejo v okviru naših diplomatsko konzularnih predstavništev. Nadalje 160. člen ZNPPol določa, da lahko policija na prošnjo mednarodnih organizacij ali na podlagi meddržavnih sporazumov, katerih članica ali podpisnica je Republika Slovenija, sodeluje v tujini pri opravljanju policijskih ali drugih nevojaških nalog. Gre za zelo podobno pravno podlago, kot jo opredeljuje 38. člen ZODPol, ki vsebinsko zajema obseg delovanja policijskega atašeeja, pri čemer je tu poudarjena iniciativa mednarodne organizacije za sodelovanje ali je bila ta iniciativa izražena s podpisom meddržavnega sporazuma. Čeprav sta obe pravni podlagi zelo široki, menimo, da se vsebinsko ne nanašata na samo napotitev policijskega atašeeja, zato je potrebno urediti še materialno pravno podlago v ZODPol.

K 13. členu:

Določeno je, da policist v času trajanja delovnega razmerja ne sme politično delovati, niti se ne sme udeleževati aktivnosti političnih strank, razen če je to povezano z opravljanjem policijskih nalog. Omejitev ima ustavno podlago v določbi 42. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da poklicni pripadniki obrambnih sil in policije ne morejo biti člani političnih strank. Na podoben način je omejitev urejena za pripadnike Slovenske vojske v 16. členu Zakona o službi v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 68/07 in 58/08 – ZSPJS-I). S predlagano dopolnitvijo se uveljavlja načelo politične nevtralnosti policistov, ki ne smejo politično delovati. Policist mora že ob sklenitvi delovnega razmerja podati pisno izjavo, da ni član politične stranke, prav tako pa je članstvo v politični stranki razlog za odvzem pravice izvajati policijska pooblastila.

K 14. členu

Veljavno vozniško dovoljenje B – kategorije je nujno potrebno za opravljanje policijskih nalog in se ga zato po novem zahteva tudi v razpisnih pogojih. Za kandidate za policiste pogoj vozniškega dovoljenja B kategorije omogoči na enak način kot pridobitev srednje šolske izobrazbe, z zamikom opredeljenim v javni objavi. Policija je pri pridobivanju novih zaposlitev zainteresirana, da v njene vrste prihajajo predvsem mladi ljudje, ki zaključujejo šolanje na srednjih šolah. Praviloma dijaki zaradi starostnih omejitev še ne posedujejo vozniškega dovoljenja za vožnjo vozil B kategorije. V Policijski akademiji se je ponovno vzpostavilo usposabljanje za pridobitev vozniškega dovoljenja B kategorije (za A kategorijo že obstaja), kar se bo novim kandidatom za policiste omogočilo tudi pridobitev vozniškega dovoljenja.

K 15. členu

Predlog ureja imenovanje policistov v uradniški naziv in v plačni razred pri ponovni zaposlitvi, brez javne objave, na delovnih mestih Policist SR NDM in višji policist. Od 2007 do 2018 se je Policija namreč soočala s trendom negativne fluktuacije kadra. Največji odliv kadra je bil v letih 2010 kot posledica reorganizacije Policije in upravnega dela Ministrstva za notranje zadeve ter 2012, 2013 in

2014, kot posledica postopkov upokojevanja. Ob navedenem je treba upoštevati, da je v policiji povprečno letno okoli 117 prenehanj delovnega razmerja, zaradi drugih vzrokov (sporazumne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi, smrt ...). Nezanemarljiv je tudi podatek o naraščanju povprečne starosti javnih uslužbencev, ki je bila v 2007 36 let, do 2019 pa se je le-ta dvignila na 42 let. Največje težave so prav na delovnih mestih policista, kjer se izvajajo operativne naloge policije.

Zaradi navedenega v Policiji obstaja velik interes po ponovnih zaposlitvah bivših policistov, ki so v času zaposlitve z izobraževanji, usposabljanji in delovnimi izkušnjami pridobili ter osvojili znanja, ki so specifična za poklic policista in so tako usposobljeni za takojšnje samostojno opravljanje policijskega dela. Ker pa so bili policisti pred prenehanjem delovnega razmerja v Policiji praviloma uvrščeni v višje plačne razrede, kot bi bili uvrščeni ob ponovni zaposlitvi (razlike so večinoma več kot 5 plačnih razredov), to močno negativno vpliva na njihovo materialno finančno stanje, zaradi česar se potem, kljub izkazanemu obojestranskemu interesu, ne odločijo za ponovno zaposlitev v Policiji. Z možnostjo uvrstitve v isti naziv in plačni razred ob ponovnih zaposlitvah bi dodatno stimulirali morebitne nekdane policiste, z že osvojenimi potrebnimi policijskimi znanji, za ponovno zaposlitev v Policiji.

Na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZODPol se za sklenitev delovnega razmerja policista na delovnih mestih, za katera se zahtevajo posebna znanja in spretnosti, ne uporablja zakon, ki ureja sistem javnih uslužbencev, in tudi ni potrebna javna objava. Delovna mesta se določijo v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

K 16. členu

Dopolnitev 45.a člena se predlaga, ker po prehodu na višješolski poklicni standard status kandidatov za policiste ni bil celovito ustrezno urejen. V izogib kakršnimkoli dvomom je treba določiti, da kandidati za policiste v času izobraževanja opravijo pripravništvo za delovna mesta za katera se zahteva višja strokovna izobrazba. Temu primerno je treba urediti tudi plačilo kandidatov za policiste. Trenutno je namreč delovno mesto kandidat za policista uvrščeno v 18. plačni razred, kar je za šest plačnih razredov manj od osnovne plače delovnega mesta policist SR, ki je sicer delovno mesto za katerega se zahteva srednja strokovna izobrazba. V skladu s predlaganimi spremembami, bi se kandidatom za policiste za čas izobraževanja v Višji policijski šoli, določila osnovna plača, ki je za šest plačnih razredov nižja od osnovne plače uradniškega naziva XII. stopnje, 4. kariernega razred t.j. višji policist III, za katerega kandidat za policista pridobiva delovne izkušnje. Slednje pomeni, da bodo kandidati za policiste v bodoče prejeli osnovno plačo v višini 21. plačnega razreda. Predlagano spremembo je treba razumeti kot ukrep za povečanje zanimanja za poklic policista.

Sprememba člena se nanaša izključno na kandidate za policiste, ki se izobražujejo po višješolskem programu »Policist«, ne pa tudi na kandidate za policiste, ki se usposabljaajo po programih za opravljanje nalog varovanja zunanje meje in varovanja objektov, ki jih v skladu s predpisi varuje policija.

K 17. členu

S spremembo prvega odstavka se določa, da ima generalni direktor policije lahko tri namestnike (prej dva), ki mu pomagajo pri vodenju policije v okviru pooblastil.

Namestniku generalnemu direktorju policije se poleg pogojev določenih v zakonu, ki ureja sistem javnih uslužbencev in dodatnih pogojev iz tega zakona določi tudi pogoj, da ima status kariernega policista. Namestnik generalnega direktorja policije je eden od najvišjih predstavnikov policistov in Policije, ki kot organ deluje po posebnih hierarhičnih razmerjih. Za zagotovitev ustrezne ravni spoštovanja strokovne avtoritete, ki ima poseben položaj v hierarhičnih organizacijah se za zasedbo tega položaja doda nov pogoj tj. status kariernega policista.

K 18. členu

Novi 49.a člen določa postopek pridobitve položaja na delovnih mestih vodje organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorja policijske uprave in komandirja policijske postaje. Navedeni vodje so na ta delovna mesta premeščeni začasno za obdobje petih let, z možnostjo enkratnega podaljšanja oziroma z možnostjo enkratne ponovne začasne premestitve za enako obdobje v isti enoti. Policista se pri tem ne imenuje v naziv, temveč se mu za čas premestitve določijo pravice glede na naziv tega delovnega mesta. Policiste se za položaje izbere v posebnem izbirnem postopku. Posebni izbirni postopek, standarde strokovne usposobljenosti, merila in kriterije ter metode preverjanja usposobljenosti v posebnem izbirnem postopku določi generalni direktor policije. V času od začetka posebnega izbirnega postopka do začasne premestitve policista iz drugega odstavka tega člena, lahko generalni direktor policije brez izbirnega postopka na položaj začasno premesti policista v skladu z določbami tega zakona, ki urejajo začasno premestitev zaradi nemotenega opravljanja nalog policije. Policist iz prejšnjega stavka mora izpolnjevati predpisane pogoje za položaj.

49.b člen določa razloge za prenehanje položaja. Ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, vodi organizacijske enote prvega nivoja generalne policijske uprave, direktorju policijske uprave in komandirju policijske postaje preneha položaj:

1. če to sam zahteva ali s tem soglaša;
2. v primeru prenehanja delovnega razmerja v skladu s sporazumom o razveljavitvi pogodbe o zaposlitvi oziroma odpovedjo pogodbe o zaposlitvi s strani policista;
3. po preteku obdobja začasne premestitve iz prejšnjega člena;
4. če se ukine organizacijska enota, ki jo vodi;
5. če organizacijska enota, ki jo vodi, ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov;
6. če na delovnem področju organizacijske enote, ki jo vodi, prihaja do ponavljajočih se napak pri poslovanju oziroma če pride do težje napake pri poslovanju;
7. če krši dolžnosti vodje organizacijske enote ali s svojim ravnanjem ali opustitvijo dolžnega nadzora huje škoduje ugledu policije ali zakonitosti delovanja.

Odločitev o prenehanju položaja mora biti pisno obrazložena. Po prenehanju položaja se policista iz drugega odstavka tega člena premesti na delovno mesto, za katero izpolnjuje pogoje in ustreza nazivu, v katerega je imenovan.

K 19. členu:

V prvem odstavku se doda varnostno preverjanje uslužbenca policije, ki ga policija napoti v tujino, kjer bo opravljal policijske naloge, se izobraževal ali usposabljal brez prekinitve najmanj 25 dni. Uslužbenci policije so v tujini posebej izpostavljeni tveganjem korupcije, grožnjam in izsiljevanjem. Pri svojem delu so bolj samostojni, saj samostojno obdelujejo podatki, s finančnimi sredstvi (gotovino), opremo in sredstvi policije. Uslužbenci policije tudi samostojno izmenjujejo podatke z uslužbenci drugih varnostnih in obveščevalnih služb. Neokrnjena integriteta uslužbenca je nujna za nemoteno opravljanje policijskih nalog, ki je v tujini še bolj izpostavljeno tveganjem, saj ni mogoče vzpostaviti kakovostnega nadzora nad izvedenimi nalogami uslužbenca policije. Prav tako je znano, da tuje obveščevalne in varnostne službe uporabljajo metode pridobivanja tujih državljanov za sodelovanje na izobraževanjih, usposabljanjih in seminarjih. Izkoriščajo lastnosti in okoliščine posameznikov in jih tako pridobijo, da izdajo podatke, ali opravijo kaj drugega v korist nasprotnika. S preventivnim ukrepom (varnostnim preverjanjem) bo Policija ugotavljala okoliščine, ki bi lahko vplivale na ravnanje posameznika. Policija bo na podlagi pridobljenih podatkov ocenila možna tveganja, ki ogrožajo notranjo varnost policije, preverila ter izvedla ukrepe za zmanjšanje tveganj za krnitev integritete uslužbencev policije in policijskih enot.

V novem tretjem odstavku je določeno, da policija ne opravi varnostnega preverjanja uslužbenca policije pred premestitvijo ali napotitvijo na delovno mesto, ki je manj tvegano od delovnega mesta, s katerega se uslužbenec premešča ali napotuje na določeno delovno mesto v policiji. Z ukrepom bistveno zmanjšuje administrativne ovire.

Nov četrti odstavek ureja varnostno preverjanje uslužbencev ministrstva za notranje zadeve, ki v ministrstvu za notranje zadeve opravljajo naloge, določene v 3. členu Zakona o organiziranosti in delu v policiji. Uslužbenci ministrstva za notranje zadeve obdelujejo varovane podatke policije in izvajajo druge naloge, ki lahko pomenijo tveganje za notranjo varnost v policiji. S preventivnim ukrepom (varnostnim preverjanjem) teh uslužbencev policija upravlja s tveganji za zagotovitev varnosti podatkov, uslužbencev, prostorov, objektov ali okolišev policije. Uslužbenci ministrstva za notranje zadeve opravljajo strokovne naloge upravljanja kadrovskih, finančno-računovodskih in logistično-podpornih virov za policijo. Prav tako ravna s stvarnim premoženjem policije, upravljajo dokumentarno gradivo policije in izvajajo posamične strokovne naloge na področju drugih splošnih zadev policije.

Spremenjeni šesti in deveti odstavek upoštevata določbe novega 32.a člena in spremembe 51. člena zakona. Določeno je tudi, da v primeru dvoma o ugotovitvah varnostnega preverjanja lahko zbrane podatke iz petega odstavka tega člena oceni generalni direktor policije in ponovno odloči, ali za osebo obstajajo varnostni zadržki iz 52. člena zakona. Policija ima izdelan odločitveni model, s katerim presoja ugotovljene varnostne zadržke, ki utemeljujejo dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe. Utemeljen dvom obstaja, če se na podlagi ugotovljenih dejstev iz prekrškovnih ali kazenskih postopkov ali življenjskih razmer lahko sklepa, da je oseba nezanesljiva ali neverdostojna.

Sprememba devetega odstavka daje generalnemu direktorju možnost, da dodatno preveri zbrane podatke o morebitnih varnostnih zadržkih iz 52. člena tega zakona.

K 20. členu

Dopolnitev je posledica nove določbe 32.a člena in spremembe 51. člena in se z njo natančno določa na koga se nanaša varnostni zadržek oz. utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti.

K 21. členu

Pri opravljanju varnostnih preverjanj je bilo ugotovljeno, da je zaradi hitrejšega in natančnejšega preverjanja oseb nujno, da se kot enoten povezovalni člen uporablja enotna matična številka občana (EMŠO) in ne davčne številke. Pri tujcih je zaradi različne ureditve, smotrneje uporabiti številko osebnega dokumenta. Na enak način so urejene tudi evidence v zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije.

K 22. členu

Gre za redakcijski popravek glede pravilnega izrazoslovja.

K 23. členu

Določa se, da lahko zdravstvena komisija že v ob prvi obravnavi policista poda oceno, da je policist zaradi težav z duševnim zdravjem začasno nezmožen izvajati policijska pooblastila in lahko ukrep že prvič traja največ 60 dni in se lahko na podlagi ocene zdravstvene komisije podaljša, vsakič za največ 60 dni, do zaključka zdravljenja.

K 24. členu

Pogosto so podane vloge za premestitev bližje domu zaradi zdravstvenih težav, ki so lahko trajne aličasne narave. Izbrani osebni zdravnik je pristojen za ugotavljanječasne zadržanosti od dela, kadar zavarovana oseba ni sposobna opravljati svojega dela zaradi bolezni ali poškodbe, in ji mora za čas zadržanosti od dela opredeliti tudi navodila za ravnanje. Zdravstveno zmožnost zaposlenega in njegovo izpolnjevanje posebnih zdravstvenih zahtev za določeno delo v delovnem okolju pa lahko ocenjuje le izvajalec medicine. Zato mora po vrnitvi na delo odgovorna oseba v primeru, da gre tudi za zmanjšano zmožnost za opravljanje dela, javnega uslužbenca napotiti na drugi usmerjeni preventivni zdravstveni pregled v ambulantno medicine dela MNZ. V določenih primerih zdravstvenih omejitev javnega uslužbenca bi bila ustrezna rešitevčasna napotitev ali premestitev na delo v drugo

policijsko upravo. Odločbe o začasni napotitvi ali premestitvi, izdane v skladu s 67. členom tega zakona morajo vsebovati obrazložitev, zakaj bo s premestitvijo oziroma napotitvijo zagotovljeno nemoteno opravljanje nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti. Obrazložitev v odločbi, da gre za zdravstvene težave uslužbenca, glede na veljavno ureditev ni ustrezna, zato se to področje ustrezno ureja.

K 25. členu

V skladu z navodilom vodniku službenega psa, ki ima službenega psa nameščenega na domu pripada ena delovna ura na dan, če ima dva službena psa nameščena na domu pa mu pripadajo dve delovni uri na dan. S tem prihaja do organizacijskih težav in nespoštovanja delovnopravne zakonodaje, ki se nanašajo na določbe o potrebnem počitku. Namreč službeni pes potrebuje oskrbo vsak dan, ne glede na delovni čas svojega vodnika. Prav tako obstoječa ureditev omejuje operativnost vodnika in službenega psa, saj v primeru, da ima vodnik na domu nameščena dva službena psa prihaja tudi do tega, da vodniku pripada 60 delovnih ur na mesec, in s tem bistvena odsotnost iz operativnega dela. Navedena določba razrešuje dosedanje težave in odpravlja tako imenovano priznanje ur delovnega časa za oskrbo službenega psa nameščenega na domu vodnika, v zameno za ustrezno plačilo nadomestila.

K 26. členu

Področje dopolnilnega dela je za javne uslužbence urejeno v več predpisih, za policiste pa veljajo tudi določila Zakona o organiziranosti in delu v policiji in Pravilnika o delih, ki jih policist ne sme opravljati (Uradni list RS, št. 59/13). Omenjena predpisa ne zavezujeta policista, da predstojnika obvesti o opravljanju dopolnilnega dela. Dolžnost obveščanja je opredeljena samo v 100. členu Zakona o javnih uslužbencih, ki ureja opravljanje drugih dejavnosti in nasprotje interesov. Pri tem je dolžnost obveščanja pogojena z oceno javnega uslužbenca, da bi bilo lahko opravljanje dopolnilnega dela v nasprotju z določili prvega odstavka 100. člena ZJU. V citiranem členu so dovoljene tudi izjeme glede obveznosti obveščanja. Ugotavlja se, da si uslužbenci policije različno tolmačijo obveznost sporočanja oziroma delodajalca ne obveščajo o opravljanju dopolnilnega dela. Pri tem se sklicujejo na dejstvo, da opravljanje konkretnega dela ni prepovedano s citiranim pravilnikom. Odločitev o obveščanju praviloma ne temelji na upoštevanju drugih predpisov, ki tudi urejajo dopolnilno delo in dejavnosti. S spremembo člena se za uslužbence policije na enem mestu ureja obveznost poročanja o opravljanju dopolnilnega dela ali dejavnosti.

Spremembo veljavne zakonodaje narekuje tudi GRECO (Slovenija je članica t.i. skupine držav proti korupciji), ki je v letu 2017 ocenjeval policijo v več sklopih, povezanih z delovanjem in zavezami države na področju boja proti korupciji. GRECO je 8. 12. 2017 sprejel zaključno poročilo petega evalvacijskega kroga. Za policijo je med drugimi zavezujoče tudi priporočilo, ki v 191. točki poročila zahteva jasno opredelitev obveznosti poročanja za t. i. sekundarno zaposlitev in zagotovitev registracije vseh dovoljenj za opravljanje sekundarne zaposlitve.

Priporočilo nalaga vzpostavitev obveščanja na način, da je mogoče oceniti nastanek tveganja za krnitev integritete posameznika in krnitev ugleda organizacije. Ocenjujemo, da s spremembami člena zmanjšamo tveganja za odklonska ravnanja, preprečimo oziroma zmanjšamo tveganja za krnitev integritete posameznika in krnitev ugleda organizacije. Z implementacijo priporočila GRECA glede dopolnilnega dela bo izpolnjena ena od zavez Slovenije v boju proti korupciji in prizadevanju za transparentno delovanje državnih institucij.

S spremembo in sprejetjem novega, tretjega odstavka zagotovimo transparenten postopek o opravljanju dopolnilnega dela ali dejavnosti in sledimo priporočilom GRECA glede obveznega obveščanja in registracije vseh dovoljenj (soglasje generalnega direktorja policije) za opravljanje dopolnilnega dela.

Sprememba naslova člena je nujna in logična zaradi poenotenja pojmovnega aparata, saj je pojem opravljanja dopolnilnega dela, v predpisih različno poimenovano. Hkrati se odpravlja možnost zamenjave s prepovedjo opravljanja dela policistu (policijskih nalog), kot to določa 63. člena ZODPol.

V tretjem odstavku uresničujemo priporočilo GRECA, ki zahteva obveznost poročanja policista o vsaki t.i. sekundarni zaposlitvi. Policist mora generalnega direktorja policije obvestiti o vsakem nameravanem opravljanju dopolnilnega dela oziroma pridobitne dejavnosti tudi, če gre za dejavnost znanstvenega in pedagoškega dela, dela v kulturnih, umetniških, športnih, humanitarnih in drugih podobnih društvih in organizacijah ter delo na publicističnem področju. Dopolnilno delo ali pridobitnoe dejavnosti policist lahko opravlja le s pisnim soglasjem generalnega direktorja policije.

Četrty odstavek na novo ureja opravljanje dopolnilnega dela oziroma dejavnosti na podlagi predhodno pridobljenega pisnega soglasja generalnega direktorja policije. S tem se izpolnjuje priporočilo GRECA o registraciji dovoljenj za opravljanje dopolnilnega dela. Navedeno predstavlja tudi temelj za evidenco dopolnilnega dela in dejavnosti iz 31.a člena.

Peti odstavek določa, da generalni direktor policije lahko s sklepom prepove dopolnilno delo ali dejavnost iz prvega, drugega in tretjega odstavka. Prepoved opravljanja dopolnilnega dela in dejavnosti ter izdajo sklepa določa že Zakon o javnih uslužbencih. Generalni direktor policije lahko uslužbencu policije s sklepom prepove opravljanje vseh del in dejavnosti, ki jih mora priglasiti. S spremembo člena se poenotijo postopki odločanja o vseh vlogah uslužbencev policije. O pritožbah javnih uslužbencev zoper sklep delodajalca o pravicah, ki izhajajo iz delovnega razmerja odloča Komisija za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi RS. Ocenjujemo, da je odločanje o pritožbah ustrezno urejeno z zakonom, ki ureja delovno razmerje v javnem sektorju.

K 27. členu

Dosedanja ureditev zahteva, da se premestitev policista na prosto delovno mesto lahko realizira le na podlagi objave prostega delovnega mesta oziroma notranje seznaitve o prostem delovnem mestu. Ker gre v primeru zdravstvenih omejitev za posebne razloge za premestitev je pomembno, da premestitev ni pogojena z objavo prostega delovnega mesta, enako kot v primeru realizacije premestitev na podlagi odločbe ZPIZ o invalidnosti javnega uslužbenca v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Ne glede na določila zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, premestitev policista iz uradniškega na strokovno tehnično delovno mesto ni pogojena z njegovim soglasjem. Prav tako, ne glede na določbe zakona, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, policist pri premestitvi na strokovno tehnično delovno mesto obdrži število plačnih razredov napredovanja, ki jih je dosegel na prejšnjem delovnem mestu, če svojega dela ni več zmožen opravljati zaradi poškodbe pri delu ali poklicne bolezni.

Z novim šestim odstavkom 82. člena ZODPol je dana ustrezna pravna podlaga, ki dovoljuje zdravstveni komisiji, v okviru ocenjevanja zdravstvene zmožnosti za opravljanje dela policista, pridobitev in uporabo zdravstvenih in drugih osebnih podatkov policista, pri čemer so člani komisije dolžni podatke varovati v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, ter predpisi, ki urejajo zdravstvene in druge osebne podatke pacientov. Opredelitev zdravstveni in drugi osebni podatki je povzeta iz petega odstavka 44. člena Zakona o pacientovih pravicah, ki določa uporabo navedenih podatkov izven postopkov zdravstvene obravnave, če je ta določena v posebnem zakonu. V zvezi z nalogami in pristojnostmi zdravstvene komisije policije je treba poleg 82. člena upoštevati še 62. člen ZODPol, v skladu s katerim lahko na podlagi ocene zdravstvene komisije policije generalni direktor policije z odločbo začasno omeji izvajanje policijskih pooblastil policistu, ki je zaradi težav z duševnim zdravjem začasno nezmožen izvajati policijska pooblastila.

K 28. členu

Veljavni 86. člen ZODPol ne ureja primerov izplačevanja štipendije v primeru študija v tujini v okviru programa študijske mobilnosti Erasmus+. Študentu je v okviru omenjenega programa odobrena štipendija oz. finančna podpora, ki ne krije vseh stroškov v tujini, temveč samo sofinancira stroške študija in je lahko odobrena samo za čas trajanja rednih študijskih obveznosti v skladu z akademskim koledarjem na partnerski instituciji ter v okviru najkrajšega oziroma najdaljšega obdobja po javnem razpisu. Pravice, obveznosti in odgovornosti študentov pri dodelitvi finančne pomoči se konkretnije opredelijo v Pogodbi o finančni pomoči, ki jo študent podpiše pred odhodom v tujino. V pravilih

programa Erasmus+ je tudi določeno, da študent, ki odhaja v tujino, še naprej prejema celoten znesek morebitne nacionalne štipendije.

V Zakonu o štipendiranju so takšni primeri predvideni, in sicer je v 8. členu določeno, da je štipendist upravičen le do ene štipendije, razen v točno določenih primerih, med drugim tudi v primeru štipendije Ad futura za študijske obiske in za sodelovanje na tekmovanjih iz znanja ali raziskovanja, ki se lahko dodelita sočasno z vsemi štipendijami. Štipendija Ad futura je opredeljena v Zakonu o štipendiranju, in sicer v členih 46. do 68. Navedeno velja le za štipendije na podlagi Zakona o štipendiranju. Zakon o štipendiranju se v skladu s 4. členom ne uporablja za štipendije otrokom padlih v vojni za Slovenijo 1991, za kadrovske štipendije v organih državne uprave, za namenske štipendije, ki jih dodeljujejo ministrstva v skladu s drugimi predpisi, za štipendije v Slovenski vojski, za štipendije na podlagi mednarodnih sporazumov, razen če štipendije na podlagi mednarodnih sporazumov dodeljuje sklad.

ZODPol tovrstne izjeme pri izplačevanju štipendije na podlagi 86. člena ZODPol ne predvideva. V praksi pa se pojavljajo primeri, da upravičenci do štipendije na podlagi 86. člena ZODPol, odhajajo na študij v tujino in jim je v okviru programa mednarodne mobilnosti priznana določena finančna pomoč. V takšnih primerih se postavlja vprašanje ali se štipendija na podlagi 86. člena ZODPol lahko še izplačuje.

Upravičenec do štipendije po 86. členu ZODPol ne more in ne sme biti oškodovan s tem, da se mu štipendija na podlagi ZODPol, zaradi odhoda na študij v tujino ukine oz. zmanjša, zato smo mnenja, da je potrebno zadevni 86. člen ZODPol v tem smislu dopolniti.

K 29. členu

Z dopolnitvijo se omogoča sklenitev pogodbe v pomožni policiji tudi po dopolnjenem 60 letu starosti, če oseba uspešno opravi zdravniški pregled in komisija ugotovi, da ima ustrezne psihofizične sposobnosti.

Novi četrti odstavek odpravlja neustrezno ureditev razlogov za prenehanje pogodbe o opravljanju prostovoljne službe v pomožni policiji na podlagi 19. člena Uredbe o pomožni policiji, kjer je določeno, da pogodba preneha veljati z dnem sklenitve pogodbe o zaposlitvi, če kandidat za pomožnega policista ali pomožni policist klene pogodbo o zaposlitvi kot uslužbenec policije, uslužbenec ministrstva, pristojnega za notranje zadeve, na področju logistično-podpornih nalog in usmerjanja in nadzora policije, poklicni pripadnik Slovenske vojske, uradna oseba Finančne uprave Republike Slovenije, pravosodni policist ali se zaposli v gospodarski družbi, zavodu ali drugi organizaciji, katere dejavnost je po odločitvi Vlade Republike Slovenije posebnega pomena za obrambo. Pogoji, da je določena oseba lahko pomožni policist morajo biti opredeljeni v zakonu. Kot razlog za prenehanje se je v predlogu dodaja tudi poklicne gasilce, občinske redarje ali pripadnike rezervnega sestava Slovenske vojske.

V zadnjem odstavku je določeno, da je matična enota pomožnega policista lahko tudi notranja organizacijska enota generalne policijske uprave.

K 30. členu

Z dopolnitvijo prvega odstavka se določa, da se način izpolnjevanja obveznosti udeležbe na usposabljanju in odzivanje na poziv za opravljanje nalog podrobneje uredi oziroma določi v pogodbi.

V nadaljevanju je urejeno plačilo pomožnega policista in povračilo stroškov. Določa se, da pomožni policist v času trajanja pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji prejema plačilo za pripravljenost, med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji pa ima pravico do plačila za opravljeno delo ter drugih prejemkov in povračil stroškov v zvezi z delom.

Kandidat za pomožnega policista je v času usposabljanja upravičen do plačila za čas usposabljanja ter drugih prejemkov in povračil stroškov nadomestila plače in drugih prejemkov ter povračil stroškov v zvezi z usposabljanjem.

Pomožni policist in kandidat za pomožnega policista, ki je v delovnem razmerju, je med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji upravičen do nadomestila plače oziroma izgubljenega zaslužka.

Pomožnemu policistu in kandidatu za pomožnega policista, ki prejema pokojnino ali denarno nadomestilo za primer brezposelnosti, pripada pokojnina oziroma denarno nadomestilo tudi med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji.

K 31. členu

V predlaganem novem 102.a členu je določeno, kdaj pogodba o prostovoljni službi v pomožni policiji oziroma pogodba za čas osnovnega usposabljanja preneha veljati. Možnost sporazumnega prenehanja veljavnosti pogodbe je potrebna za primere, če nastopijo bistvene spremembe okoliščin pri eni ali drugi stranki. Ob doseženem sporazumu kandidatu za pomožnega policista oziroma pomožnemu policistu ne bo treba povrniti stroškov usposabljanja oziroma že izplačane pripravljenosti.

102.b člen opredeljuje razloge za odpoved pogodbe. V prvem odstavku gre za hujše kršitve, ki pomenijo obvezno prekinitev pogodbe brez odpovednega roka. Na podlagi drugega odstavka pa se pogodba lahko odpove, če kandidat za pomožnega policista oziroma pomožni policist krši pogodbene obveznosti, ali če se zmanjšajo kadrovske potrebe v pomožni policiji.

V tretjem odstavku je urejena pravica pomožnega policista, da odpove pogodbo oziroma odpovedni rok in način odpovedi pogodbe.

102.c člen določa, v katerih primerih mora kandidat za pomožnega policista policiji vrniti do odpovedi nastale stroške usposabljanja, ali če po opravljenem usposabljanju ne sklene pogodbe oziroma pomožni policist znesek prejetega plačila za pripravljenost v zadnjih 12 mesecih pred prenehanjem pogodbe

K 32. členu

Zavedati se je treba, da lahko pride do zgostitve različnih varnostnih pojavov, pri katerih je potrebnih več policistov. Tako se lahko npr. ponovno zgodi migrantska kriza, istočasno pa se začnejo množični protesti. Podobno je lahko tudi ob pojavu večjega števila varnostnih dogodkov v okviru različnih javnih zbiranj, ob tem pa lahko pride do več hujših ali množičnih kršitev ali celo do teroristične ogroženosti. V vseh omenjenih primerih policija z rednimi silami ne bi mogla zagotavljati vseh ukrepov. Predlagana dopolnitev prvega odstavka bo omogočila vpoklic pomožnih policistov tudi v teh primerih. Pri tem je v drugem odstavku dodaten pogoj in sicer v kolikor po poteku 30 dni obstajajo razlogi zaradi katerih je bil vpoklican pomožni policist, se lahko opravljanje nalog policije podaljša, za čas trajanja vpoklicnih razlogov, le tistemu pomožnemu policistu, ki s podaljšanjem soglaša.

K 33. členu

Z dopolnitvijo se oblikuje kakovostnejša evidenca, ki omogoča učinkovitejše načrtovanje in izvedbo nalog pomožne policije. Podatki omogočajo določljivost posameznega pomožnega policista in evidentiranja policijskih nalog, ki jih je opravil, ter uporabljenih policijskih pooblastil.

K 34. členu

Gre za redakcijski popravek ker razlogi in prenehanje in odpoved ne bodo več urejeni v Uredbi o pomožni policiji.

K 35. členu

V policiji zaradi prostorskih in kadrovskih omejitev ne morejo kontinuirano izvajati izobraževanja izrednega študija v višješolskem študijskem programu za poklic policista kot je bilo načrtovano ob sprejemanju 110. člena ZODPol. Zaradi povečanega števila vpisa v redni izobraževalni program višješolskega študijskega programa ter izvajanja drugih nujnih usposabljanj za nemoteno delo policije, trenutne kadrovske, prostorske in materialno-tehnične kapacitete ne dopuščajo nemotenega in

kontinuiranega izvajanja izrednega izobraževalnega programa. Slednje vpliva na dinamiko izvajanja načrta pridobitve višje strokovne izobrazbe do let 2023.

V policiji je določeno število javnih uslužbencev, ki imajo dosežen poklic policista po prej veljavnih srednješolskih strokovnih programih in najmanj višjo strokovno izobrazbo po drugih izobraževalnih programih. Za slednje se po veljavni ureditvi, v primeru da nimajo najmanj 15 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije ali pri opravljanju drugih primerljivih nalog v drugih državnih organih (npr. vojaška policija, finančna uprava) in so najmanj tri leta opravljali naloge policije, za katere se zahteva višja strokovna izobrazba v skladu z drugim odstavkom 110. člena, smatra, da nimajo izpolnjenih pogojev za zasedbo delovnih mest v VI. tarifni razredu, ki so bila sistemizirana skladno z določbo drugega odstavka 110. člena. S predlagano dopolnitvijo šestega odstavka 110. člena bi ti policisti imeli izpolnjen pogoj za zasedbo teh delovnih mest. Na ta način se bi zmanjšalo število napotitev na izobraževanje, zmanjšala se bi obremenjenost izobraževalnega sistema policije in stroški izvedbe izobraževanja. Predlagana rešitev bi ugodno vplivala tudi na prisotnost policistov pri operativnem delu, saj se tako zmanjša število potrebnih napotitev na izobraževanje in zmanjša izostanek slednjih v njihovih enotah zaposlitve.

Na Višjo policijsko šolo (VPŠ) je bilo od leta 2013 po Višješolskem študijskem programu policist vpisanih 10 generacij izrednega študija v katere je bilo vpisanih 828 policistov od katerih jih je 637 diplomiralo 191 pa jih še ni zaključilo izobraževanja.

Dinamika izvedbe je odvisna od zmožnosti VPŠ v kadrovskem in prostorskem smislu ob upoštevanju izvajanja vseh preostalih programov. Na zmožnost izvajanja pomembno vpliva število vpisanih kandidatov v redni študij, ki je bil letos povečan za 100% (200 kandidatov). Glede na to, da se enak vpis pričakuje tudi v prihodnjem letu, bo potrebno vse navedeno upoštevati pri zapolnitvi kadrovskih in prostorskih vrzeli. Povečanje kandidatov rednega študija za 100 namreč zahteva niz organizacijskih rešitev, da se program lahko izvaja. Po daljšem obdobju seznanjan s stanjem kadrovskega manjka na VPŠ je letos prvič sprejet dogovor z vodstvom Policije in SGDP začasne prerazporeditev nekaj predavateljev iz operativnih enot policije, kar je VPŠ sploh omogočilo izvajanje programa rednega študija. Tovrsten manjko se je v preteklosti zagotovo odražal tudi pri zmožnosti realizacije 110. člena. Povečanje števila kompetentnih predavateljev in določene prostorske rešitve bodo nujno potrebne tudi za prihodnje. Zaradi specifičnih vsebin se namreč na VPŠ soočajo z vedno večjim primanjkljajem primernih kadrov, ki bi bili pripravljeni sodelovati v izobraževalnem procesu. Zato bo potrebno navedeno težavo reševati celovito.

K 36. členu

V povezavi z novim 11. členom je določeno, da se v delovno dobo za določitev dodatka za stalnost všteva tudi dosedanja delovna doba v direktoratu pristojnem za usmerjanje in nadzor policije. Podobno kot v veljavnem 79. členu ZODPol se urejajo primeri, ko so uradniki ministrstva v preteklosti že opravljali naloge v statusu policista in s tem pridobili dodatek za stalnost ter bili vključeni v dodatno obvezno pokojninsko zavarovanje, nato pa to pravico z zaposlitvijo v ministrstvu izgubili. Z dopolnitvijo se jim, če nadaljujejo delo na primerljivih delovnih mestih v ministrstvu, nadaljuje štetje obdobja, relevantnega za izplačilo dodatka za stalnost.

K 37. členu

Zakon o organiziranosti in delu v policiji (ZODPol) v posebnem poglavju (101. do 106. člen) celovito ureja področje pomožne policije. V 115. členu določa, da »v drugih predpisih in aktih uporabljen izraz 'rezervna sestava policije' pomeni enako kot 'pomožna policija' v skladu s tem zakonom«. V 102. členu ZODPol je določeno, da so kandidati za pomožne policiste upravičeni do »nadomestila plače«, kar jasno kaže, da so v tem času v delovnem razmerju in da zakonodajalec ni imel v mislih suspenza pogodbe, ki ga za čas usposabljanja za pomožno policijo zahteva prvi odstavek 53. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1). Na podlagi 53. člena ZDR-1 so delodajalci kandidatom za pomožne policiste na osnovnem usposabljanju, suspendirali pogodbo o zaposlitvi. V primeru suspenza pogodbe

o zaposlitvi bi (so) zaposleni kandidati za pomožne policiste praviloma prejeli bistveno manjše plačilo kot pri svojem delodajalcu, zato se za sklenitev pogodbe za opravljanje nalog v pomožni policiji sploh ne odločijo.

ZDR-1 in ZODPol nista skladna zato se predlaga črtanje besedila, ki se nanaša na usposabljanje za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, v prvem odstavku 53. člena ZDR-1. Glede na predlagano ureditev, da delodajalec delavcu, v času poziva na usposabljanje za opravljanje nalog v pomožni policiji, ne izreka suspenza pogodbe o zaposlitvi, je treba 168. člen ZDR-1 dopolniti tako, da ima delavec pravico do odsotnosti z dela tudi zaradi udeležbe na usposabljanju ali zaradi opravljanja nalog v pomožni policiji.

K 38. členu

Zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti ni vseboval določbe, podobne 64. členu Zakona o urejanju trga dela (v nadaljnjem besedilu: ZUTD), ki se nanaša na mirovanje pravic do denarnega nadomestila in pravice do plačila prispevkov do upokojitve. Razlogi, zakaj je bila določba vključena v ZUTD, niso jasni, še posebno ker iz obrazložitve določbe izhaja, da je mirovanje namenjeno le primerom, »v katerih zavarovanci iz različnih razlogov začasno niso aktivni iskalci zaposlitve in zavodu niso na razpolago za zaposlitev«. V obrazložitvi so kot primer navedeni opravljanje nadomestne civilne službe, pripor, prestajanje zaporne kazni, vzgojnega, varstvenega ali varnostnega ukrepa, odsotnost iz države, ni pa primera, ki bi ustrezal »usposabljanju za pomožno policijo«.

Ker za mirovanje pravic v primeru usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, ni utemeljenega razloga, se predlaga črtanje določbe v 64. členu ZUTD.

K 39. členu

V prvem odstavku se določa trimesečno prehodno obdobje, v katerem se uskladijo že sklenjene pogodbe s kandidati za pomožne policiste ali pomožnimi policisti ter posledice nepodpisa nove pogodbe.

K 40. členu

Določen je rok, v katerem je treba Uredbo o pomožni policiji uskladiti z določbami tega zakona.

K 41 členu

Določen je začetek veljavnosti zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o organiziranosti in delu v policiji

4. člen (usmerjanje policije)

(1) Usmerjanje policije pomeni sistematično in načrtno dajanje obveznih navodil in usmeritev za delo policije.

(2) Usmerjanje policije se izvaja s pisnimi usmeritvami in navodili (v nadaljnjem besedilu: usmeritve), ki jih izdaja minister.

(3) S temeljnimi usmeritvami za izdelavo srednjeročnega načrta razvoja in dela policije, ki se pripravijo za obdobje petih let, se določijo temeljni razvojni cilji na posameznih področjih dela policije ter usmeritve za izvajanje nalog policije in ukrepov, potrebnih za njihovo uresničitev.

(4) Letne usmeritve se nanašajo na izdelavo letnega načrta dela policije v naslednjem koledarskem letu.

(5) Posamične usmeritve se nanašajo na izvedbo posameznih nalog in ukrepov policije, kadar je potrebno takojšnje ukrepanje za odpravo pomanjkljivosti.

(6) V usmeritvah se lahko določijo roki za izvedbo posamezne naloge in zahteve po poročanju o realizaciji naloge.

(7) Srednjeročni načrt razvoja in dela policije na predlog generalnega direktorja policije oziroma generalne direktorice policije (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor policije) sprejme minister, letni načrt dela policije pa sprejme generalni direktor policije po predhodnem soglasju ministra.

(8) Pristojnosti ministra iz petega odstavka tega člena ne veljajo za policijske postopke, katerih usmerjanje je na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, prevzel pristojni državni tožilec. Ne glede na zakon, ki ureja kazenski postopek, se šteje, da je državni tožilec prevzel usmerjanje dela policije v predkazenskem postopku od trenutka, ko je bil obveščen o kaznivem dejanju.

8. člen (pooblastila uradnikov enote za usmerjanje in nadzor)

(1) Uradniki iz prvega odstavka prejšnjega člena imajo za nemoteno in učinkovito opravljanje posameznega nadzora naslednja pooblastila:

- zahtevati podatke iz evidenc, ki jih vodi in vzdržuje policija;
- zahtevati vpogled v evidence, dokumente, listine, odredbe, zapisnike, odločbe in sklepe, ki jih v skladu s svojimi pristojnostmi pridobiva, pripravlja ali izdaja policija, in po potrebi zahtevati njihovo izročitev ali izročitev njihovih kopij;
- vabiti na pogovor policiste, druge uslužbence policije ali posameznike;
- opraviti pogovor s policisti, drugimi uslužbenci policije ali posamezniki;
- vstopiti v vsak prostor, ki ga policija uporablja pri svojem delu;
- zahtevati uradna pisna potrdila ter tehnične in druge podatke o tehničnih sredstvih v uporabi policije ter zahtevati dokazila o usposobljenosti policistov za uporabo tehničnih in drugih sredstev, ki jih ti uporabljajo pri svojem delu;
- prisostvovati izvajanju nalog policije;
- od policije zahtevati posredovanje drugih podatkov in informacij iz njihove pristojnosti, ki so pomembni za usmerjanje in nadzor.

(2) Uradniki enote za usmerjanje in nadzor lahko zaradi priprave usmeritev in navodil iz 4. člena tega zakona opravljajo delovne pogovore v policijskih enotah. O načrtovanih pogovorih so dolžni predhodno obvestiti generalnega direktorja policije.

(3) Zaradi priprave usmeritev ali nadzora nad delom policije mora policija na zahtevo enote za usmerjanje in nadzor tej enoti v določenem roku posredovati poročila, podatke, analize ali drugo dokumentacijo, ki se nanaša na opravljanje nalog policije.

15. člen

(razvojni programi in poročanje)

(1) Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) sprejme resolucijo o dolgoročnem razvojnem programu policije, v kateri se določijo dolgoročni razvojni cilji in prioritete razvoja policije.

(2) Policija najkasneje do 31. marca za preteklo leto posreduje ministru letno poročilo o delu policije, ta pa ga posreduje vladi v seznanitev. Vlada posreduje letno poročilo o delu policije Državnemu zboru Republike Slovenije najkasneje do 1. junija.

21. člen

(Nacionalni preiskovalni urad)

(1) Nacionalni preiskovalni urad je specializirana kriminalistična preiskovalna enota, ustanovljena za posebne primere odkrivanja in preiskovanja zahtevnih kaznivih dejanj, zlasti s področij gospodarstva, korupcije in organiziranega kriminala, ki terjajo posebno usposobljenost, organiziranost in opremljenost kriminalističnih preiskovalcev ali posebej usmerjeno delovanje državnih organov in institucij s področij davkov, carin, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, varstva konkurence, preprečevanja pranja denarja, preprečevanja korupcije, prepovedanih drog in inšpekcijskega nadzora.

(2) Nacionalni preiskovalni urad je organiziran v notranji organizacijski enoti generalne policijske uprave, pristojni za zatiranje kriminalitete. Pri izvajanju svojih nalog je avtonomen.

(3) Nacionalni preiskovalni urad vodi direktor oziroma direktorica Nacionalnega preiskovalnega urada (v nadaljnjem besedilu: direktor Nacionalnega preiskovalnega urada).

22. člen

(prevzem preiskave)

(1) Z internim aktom, ki ga na predlog direktorja Nacionalnega preiskovalnega urada sprejme generalni direktor policije, se določi, katere preiskave sumov kaznivih dejanj bo prevzel Nacionalni preiskovalni urad.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko Nacionalni preiskovalni urad začne ali prevzame preiskavo suma določenega kaznivega dejanja v primerih, ko pisno pobudo za prevzem preiskave prejme od vodje Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, vodje posameznega okrožnega državnega tožilstva ali predstojnika enega od državnih organov oziroma institucij s področij davkov, carin, finančnega poslovanja, vrednostnih papirjev, varstva konkurence, preprečevanja pranja denarja in preprečevanja korupcije, prepovedanih drog in inšpekcijskega nadzora. Če ne prevzame preiskave, mora policija o zavrnitvi pisno obvestiti pobudnika.

32. člen

(objekti in okoliši objektov posebnega pomena)

(1) Minister na predlog generalnega direktorja policije določi objekte, okoliše objektov in infrastrukturo, ki jih uporablja policija in so posebnega pomena za opravljanje nalog policije, ter predpiše ukrepe za njihovo varovanje.

(2) Okoliš iz prejšnjega odstavka je funkcionalno ograjeno ali neograjeno zemljišče policijskega objekta, ki je posebnega pomena za opravljanje nalog policije in je potrebno za uporabo takega objekta.

(3) Ne glede na določbe drugih predpisov lahko minister na predlog generalnega direktorja policije odredi kot poseben ukrep varovanja postavitve ovir ali prepoved dostopa ali zadrževanja ljudi na funkcionalnem zemljišču ali javni površini ob objektih policije ali objektih sedeža predsednika republike, vlade, državnega zbora, ministrstev ali diplomatsko konzularnih predstavništev, ki jih varuje policija, kadar obstaja nevarnost za teroristična dejanja, demonstracije ali druge oblike napada na življenje, varnost ali zdravje ljudi in premoženje. Obstoj te nevarnosti se ugotavlja z oceno tveganja, ki jo izdelata policija. Poseben ukrep varovanja iz tega odstavka je začasne narave.

(4) Za označevanje objektov policijskih postaj se uporablja modra tabla z barvnim grbom Republike Slovenije in z belim napisom POLICIJA.

IV. SODELOVANJE POSAMEZNIKOV PRI IZVAJANJU NALOG POLICIJE IN NJIHOVE PRAVICE

33. člen **(pomoč posameznikov)**

(1) Posameznik, ki prostovoljno in ob soglasju policista pomaga pri opravljanju z zakonom določenih nalog policije in se pri tem poškoduje ali izgubi delovno zmožnost, je upravičen do vseh pravic in prejemkov, ki izhajajo iz zdravstvenega, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, do katerih je upravičen policist v primeru poškodbe pri delu.

(2) Osnova za odmero pravic iz prejšnjega odstavka je osnovna plača policista v najnižjem plačnem razredu ali posameznikova plača, če je to zanj ugodneje.

(3) Če posameznik pri pomoči policiji izgubi življenje, so njegovi družinski člani upravičeni do družinske pokojnine v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(4) Ožji družinski člani (zakonec, zunajzakonski partner, partner iz registrirane istospolne partnerske skupnosti, otroci ter posvojenci) posameznika iz prejšnjega odstavka so skupaj upravičeni tudi do enkratne denarne pomoči v višini zadnjih šestih mesečnih plač tega posameznika oziroma šestih osnovnih plač policista v najnižjem plačnem razredu, če je to zanje ugodneje.

(5) Posameznik, ki je pomagal policiji, ima pravico do povračila škode, ki jo ima zaradi dane pomoči.

(6) V primeru ogroženosti posameznika, ki je pomagal oziroma pomaga policiji, in njegovih bližnjih lahko policija izvede ukrepe, določene v 66. členu tega zakona. Za izvedbo ukrepov je potrebno pisno soglasje ogrožene osebe.

(7) Za bližnjega se po tem zakonu štejejo ožji družinski člani in druge osebe, ki so s posameznikom v zaupnem razmerju in to okoliščino vsaj verjetno izkažejo.

(8) Če se zoper posameznika, ki je pomagal policiji, uvede predkazenski, kazenski ali pravdni postopek, ki je v zvezi z dano pomočjo, mu policija zagotovi plačano pravno pomoč v tem postopku na način, določen v predpisu iz 64. člena tega zakona.

38. člen **(sodelovanje med pristojnimi varnostnimi organi)**

Policija sodeluje s pristojnimi tujimi varnostnimi organi in z drugimi mednarodnimi organizacijami s področja nalog policije na podlagi sprejetih mednarodnih obveznosti, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

43. člen (policist)

(1) Policisti so uniformirani ali neuniformirani uslužbenci policije, ki opravljajo naloge policije in imajo pravico in dolžnost izvrševati policijska pooblastila.

(2) Za delovno mesto policista se zahteva najmanj srednješolska izobrazba.

(3) Poklic policista se določi s poklicnim standardom, ki je podlaga za oblikovanje izobraževalnih programov.

(4) Policist, ki je najmanj pet let neprekinjeno zaposlen v policiji, je karierni policist. Ob prenehanju zaposlitve v policiji status kariernega policista preneha. Napotitev ali premestitev po odločitvi delodajalca v ministrstvo, v druge državne organe ali napotitev na podlagi 39. člena tega zakona se ne štejejo za prekinitev statusa kariernega policista. Status kariernega policista ne preneha tudi v primeru mirovanja pravic zaradi sklenitve pogodbe o zaposlitvi z drugim delodajalcem v interesu Republike Slovenije.

(5) Karierni policist se vključi v sistem izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja za pridobivanje znanj in usposobljenosti z namenom napredovanja in premeščanja na druga delovna mesta v policiji.

(6) Policisti imajo službeno izkaznico, s katero izkazujejo pooblaščenost za izvajanje policijskih pooblastil.

(7) Službeno izkaznico izda generalni direktor policije.

(8) Obrazec službene izkaznice ter postopek za njeno izdajo in vrnitev predpiše minister.

2. Pogoji za sklenitev delovnega razmerja ter postopek imenovanja in razrešitve

44. člen (pogoji za sklenitev delovnega razmerja)

(1) Delovno razmerje za opravljanje nalog v policiji lahko sklene oseba, ki poleg pogojev, določenih v zakonu, ki ureja sistem javnih uslužbencev, izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. da ima ustrezne psihofizične sposobnosti;
2. da ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, ali da ni bila pravnomočno obsojena zaradi drugega kaznivega dejanja na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot tri mesece;
3. da zoper osebo ni vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepne kaznivega dejanja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti;
4. da je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Evropski uniji;
5. da je bila varnostno preverjena v obsegu in na način, kot je določen v tem zakonu, in da zanj ne obstaja varnostni zadržek;
6. da nima dvojnega državljanstva;
7. da ni član politične stranke in da o tem poda pisno izjavo.

(2) Pogoji iz 1., 6. in 7. točke prejšnjega odstavka se uporabljajo samo za sklenitev delovnega razmerja policista.

(3) Psihofizične sposobnosti iz 1. točke prvega odstavka tega člena se določijo v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

(4) Za kandidata za policista se zahteva najmanj srednja strokovna ali srednja splošna izobrazba. Pogoji morajo kandidati izpolniti najpozneje do roka, določenega v javni objavi.

(5) Osebi, s katero ni bilo sklenjeno delovno razmerje policista, policija ni dolžna sporočiti razlogov za svojo odločitev.

45. člen **(sklenitev delovnega razmerja)**

(1) Sklenitev delovnega razmerja policistov se izvede skladno z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, če ta zakon ne določa drugače.

(2) Delovno razmerje s kandidati za policiste se sklene na podlagi javne objave.

(3) Za sklenitev delovnega razmerja policista na delovnih mestih, za katera se zahtevajo posebna znanja in spretnosti, se ne uporablja zakon, ki ureja sistem javnih uslužbencev, in tudi ni potrebna javna objava. Delovna mesta se določijo v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

48. člen **(namestnik generalnega direktorja policije)**

(1) Generalni direktor policije ima lahko dva namestnika, ki mu pomagata pri vodenju policije v okviru pooblastil, ki jih določi generalni direktor policije s pisnim pooblastilom.

(2) V primeru odsotnosti ali zadržanosti generalni direktor policije pooblasti namestnika, ki ga nadomešča.

(3) Poleg pogojev, določenih v zakonu, ki ureja sistem javnih uslužbencev, mora kandidat za namestnika generalnega direktorja policije izpolnjevati naslednje pogoje:

1. pogoje, ki jih ta zakon zahteva za sklenitev delovnega razmerja policista;
2. da ima najmanj 12 let delovnih izkušenj v policiji;
3. da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v javnem sektorju.

51. člen **(varnostno preverjanje)**

(1) Policija izvede varnostno preverjanje posameznika pred sklenitvijo delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji in pred sklenitvijo pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ter uslužbenca policije pred premestitvijo ali napotitvijo na določena delovna mesta v policiji in pred napotitvijo v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije.

(2) Policija varnostno preveri tudi osebe, ki se bodo izobraževale, izpopolnjevale ali usposabljele po programih policije.

(3) Policija izvede varnostno preverjanje ponudnika, ki je po predpisih o javnem naročanju oddal ponudbo za opravljanje del za policijo ali del v prostorih policije. Ne glede na določbe zakona, ki ureja javno naročanje, naročnik (ministrstvo ali policija) iz sodelovanja v postopku javnega naročanja izključi gospodarski subjekt, če policija pri varnostnem preverjanju ugotovi varnostne zadržke iz 7. ali 8. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona za osebo, ki je članica upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa tega gospodarskega subjekta ali ki ima pooblastila za njegovo zastopanje ali odločanje ali nadzor v njem.

(4) Ponudnik pri predložitvi ponudbe ministrstvu ali policiji (naročnik) predloži seznam oseb, ki bodo opravljale dela za policijo ali v prostorih policije. Policija pri varnostnem preverjanju oseb, ki bodo opravljale dela, ugotavlja varnostne zadržke iz prvega odstavka 52. člena tega zakona. Oseba, pri kateri se ugotovi varnostni zadržek, ne more opravljati dela za policijo ali v prostorih policije.

(5) Varnostno preverjanje je poizvedba, ki jo opravi policija in katere namen je zbrati podatke o morebitnih varnostnih zadržkih iz 52. člena tega zakona.

(6) Varnostno preverjanje osebe se izvaja z njeno pisno privolitvijo. Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za opravljanje del za policijo skladno s pogodbo ali za opravljanje del v prostorih policije, za premostitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji ali izobraževanje, izpopolnjevanje ali usposabljanje po programih policije.

(7) Policija pri varnostnem preverjanju pridobiva podatke neposredno od osebe, na katero se podatki nanašajo, od drugih oseb, organov in organizacij in iz že obstoječih zbirk podatkov. Če policija pri varnostnem preverjanju zbira osebne in druge podatke o preverjani osebi iz že obstoječih zbirk podatkov, so ji organi, organizacije in drugi subjekti, ki na podlagi zakona vodijo zbirke podatkov, dolžni na podlagi pisne ali s pisno obliko izenačene zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke.

(8) Določena delovna mesta iz prvega odstavka tega člena so delovna mesta, ki so izpostavljena dodatnim tveganjem za prisotnost varnostnih zadržkov iz 52. člena tega zakona ter določena v aktu o organizaciji in sistemizaciji.

(9) Osebe iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena imajo pravico do vpogleda, prepisa oziroma izpisa podatkov o svojem varnostnem preverjanju v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, razen v podatke, katerih razkritje bi ogrozilo vire varnostnega preverjanja oziroma če bi to neposredno onemogočilo izvedbo nalog policije.

52. člen

(varnostni zadržki)

(1) Varnostni zadržki so:

- lažne navedbe podatkov preverjane osebe v vprašalniku ali v razgovoru za varnostno preverjanje;
- pravnomočna obsodba za naklepno kaznivo dejanje z elementi nasilja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti;
- pravnomočna odločba o prekršku zoper javni red in mir z elementi nasilja ter prekrškov s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami ter orožja;
- dokončen disciplinski ukrep zaradi težje disciplinske kršitve pri obdelovanju oziroma obravnavanju tajnih podatkov, osebnih podatkov in varovanih podatkov policije;
- odvisnost od alkohola, prepovedanih drog oziroma druga zasvojenost;
- bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog policije;
- članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija;
- navezovanje stikov in poskusov novačenja organizacij in združb, ki delujejo zoper pravni red Republike Slovenije;
- utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za opravljanje del za policijo skladno s pogodbo ali za opravljanje del v prostorih policije, za premostitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

(2) Če se z varnostnim preverjanjem ugotovi sum odvisnosti od alkohola, drog ali drugih zasvojenosti iz 5. točke prejšnjega odstavka oziroma sum bolezni ali duševnih stanj iz 6. točke prejšnjega odstavka, policija ta sum preveri tako, da napoti preverjano osebo na zdravniški pregled v zdravstveno organizacijo, ki jo določi policija. Preverjanje se opravi na podlagi sklepa o napotitvi. Če se preverjana oseba pregleda iz neupravičenih razlogov ne udeleži v roku, ki ji ga določi zdravstvena organizacija, se šteje, da ne izpolnjuje pogojev za sklenitev delovnega razmerja za opravljanje nalog v policiji, za premostitev ali napotitev v mednarodno civilno misijo ali mednarodno organizacijo ali na določeno delovno mesto oziroma za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

(3) Utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe iz 9. točke prvega odstavka tega člena obstaja, če se na podlagi ugotovljenih dejstev iz prekrškovnih ali kazenskih postopkov ali življenjskih razmer lahko sklepa, da bo oseba nezakonito in nestrokovno opravljala naloge v policiji, za policijo ali v prostorih policije oziroma v mednarodni civilni misiji ali mednarodni organizaciji. Pri presoji

se upoštevajo okoliščine in teža storitve posameznih dejanj oziroma kršitev, vrsto in višino predpisane oziroma izrečene sankcije, čas, ki je pretekel od storitve, vpliv na varnost ljudi in premoženja, starost osebe v času storitve oziroma kršitve, povezava med dejanjem in nalogami, ki jih ali bi jih opravljala v policiji, za policijo ali v prostorih policije oziroma v mednarodni civilni misiji ali mednarodni organizaciji.

53. člen **(vsebina varnostnega preverjanja oseb)**

- (1) Podatki, ki se smejo pridobivati v postopku varnostnega preverjanja, so:
1. osebno ime, vključno s prejšnjimi,
 2. davčna številka,
 3. identifikacijska oznaka osebe, ki je v policijskih evidencah,
 4. podatki iz evidenc policije, navedenih v 1., 2., 3., 4., 5., 6., 10., 11. in 12. točki drugega odstavka 123. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije,
 5. datum in kraj rojstva,
 6. državljanstvo oziroma državljanstva, vključno s prejšnjimi,
 7. naslov prebivališča (stalnega in začasnega),
 8. bivanja v tujini, vključno z uradnimi napotitvami na delo v tujini (kraj, obdobje in razlog bivanja),
 9. zakonski stan ali z njim izenačena skupnost in število otrok,
 10. poklic in delo, ki ga opravlja ali je opravljal,
 11. znanje o ravnanju z orožjem,
 12. sedanji in prejšnji delodajalci ter njihovi naslovi,
 13. pravnomočne sodbe zaradi kaznivih dejanj, katerih storilec se preganja po uradni dolžnosti, sodbe in odločbe o prekrških,
 14. kazenski postopki za kazniva dejanja, za katera se storilci preganjajo po uradni dolžnosti, in postopki o prekrških,
 15. odvisnost od alkohola, drog oziroma druge zasvojenosti,
 16. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog policije,
 17. stiki s tujimi varnostnimi organi ali obveščevalnimi ali protiobveščevalnimi službami,
 18. članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki protipravno ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija,
 19. disciplinske sankcije,
 20. prejšnja varnostna preverjanja po tem zakonu,
 21. sodelovanje v tujih oboroženih silah ali drugih oboroženih formacijah,
 22. lastnosti in okoliščine iz življenja preverjene osebe, zlasti premoženjske razmere, zaradi katerih bi lahko bila izpostavljena izsiljevanju ali drugim oblikam pritiska.

(2) Med varnostnim preverjanjem se smejo zbirati le tisti podatki iz prejšnjega odstavka, ki so pomembni za odločitev o varnostnem zadržku.

(3) Samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnosti, pravne osebe in državni organi, od katerih policija med varnostnim preverjanjem zbira podatke iz prvega odstavka tega člena, morajo policiji podatke brezplačno posredovati najkasneje v 15 dneh od prejetja zahteve.

(4) Subjekti iz prejšnjega odstavka morajo obdelovati podatke skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in z drugimi predpisi, ki urejajo zaupnost ali tajnost podatkov, preverjeni osebi pa niso dolžni sporočiti ali potrditi, da so bili podatki posredovani policiji. Preverjena oseba je s tem lahko seznanjena pet let po varnostnem preverjanju oziroma dve leti po prenehanju zaposlitve.

(5) Slovenska obveščevalno-varnostna agencija in obveščevalno-varnostna služba ministrstva, pristojnega za obrambo, policiji nista dolžni posredovati podatkov, ki se nanašajo na 17. in 18. točko prvega odstavka tega člena, če bi to ogrozilo vire ugotavljanja oziroma preverjanja posredovanih podatkov.

54. člen **(pogodba o zaposlitvi za določen čas)**

(1) Za opravljanje nalog varovanja zunanje meje Evropske unije in varovanja objektov, ki jih v skladu s predpisi varuje policija, se lahko z osebo, ki izpolnjuje pogoje iz 44. člena tega zakona, sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas do pet let, ki se lahko enkrat podaljša za obdobje do pet let.

(2) Za sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas z osebo iz prejšnjega odstavka ni potrebna javna objava ali javni natečaj.

(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ima policist, ki je sklenil pogodbo o zaposlitvi za določen čas na podlagi prvega odstavka tega člena, po šestih mesecih od prenehanja pogodbe o zaposlitvi pravico zahtevati, da se mu sredstva, ki jih ima na računu pri Skladu obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, izplačajo v enkratnem znesku. To pravico ima policist le pod pogojem, da v roku šestih mesecev po prenehanju pogodbe o zaposlitvi ne sklene nove pogodbe o zaposlitvi na delovnem mestu, na katerem je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje. Policist, ki izkoristi to pravico, ne more uveljavljati pravic iz poklicnega zavarovanja in pravic v obveznem zavarovanju, pridobljenih na podlagi vključitve v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki so določene v zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

62. člen

(omejitev policijskih pooblastil)

(1) Policistu, ki je zaradi težav z duševnim zdravjem začasno nezmožen izvajati policijska pooblastila, lahko generalni direktor policije na podlagi ocene zdravstvene komisije policije z odločbo začasno omeji izvajanje policijskih pooblastil tako, da se mu odvzame službeno orožje in službena izkaznica, lahko pa tudi prepreči dostop do evidenc in neposrednemu vodji policista odredi, da policistu v tem času odreja delo, primerno njegovemu zdravstvenemu stanju. Ukrep lahko traja največ 30 dni in se lahko na podlagi ocene zdravstvene komisije podaljša, vsakič za največ 60 dni, do zaključka zdravljenja.

(2) Neposredni vodja policista, ki meni, da so se pri policistu pojavile okoliščine iz prejšnjega odstavka, v roku 24 ur ali najpozneje prvi naslednji delovni dan predloži predlog za oceno zmožnosti policista za opravljanje nalog policije zdravstveni komisiji policije, policistu pa takoj odvzame službeno orožje in službeno izkaznico ter mu prepreči dostop do evidenc. Zdravstvena komisija mora predlog obravnavati in v osmih dneh po prejemu predloga z oceno zmožnosti policista za opravljanje nalog policije seznaniti generalnega direktorja policije ali predlagatelju sporočiti, da pogoji za omejitev izvajanja policijskih pooblastil iz prejšnjega odstavka niso izpolnjeni. V primeru začasne zadržanosti od dela zaradi bolezni se roki iz prejšnjega stavka štejejo od vrnitve policista na delo.

(3) Predlog za oceno zmožnosti policista za opravljanje nalog policije zaradi okoliščin iz prvega odstavka tega člena lahko zdravstveni komisiji policije predloži tudi izvajalec medicine dela ministrstva.

(4) O prenehanju razlogov za začasni ukrep po prvem odstavku tega člena zdravstvena komisija obvesti generalnega direktorja policije, ki nemudoma odpravi ukrep.

(5) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena je dopustna pritožba v osmih dneh. Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe. O pritožbi odloči minister v roku osmih delovnih dni.

67. člen

(začasna premestitev in napotitev)

(1) Zaradi nemotenega opravljanja nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti lahko generalni direktor policije začasno premesti uslužbenca policije na drugo delovno mesto ali ga napoti na delo na določeno območje ali področje dela, vendar najdlje za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

(2) Zaradi nemotenega opravljanja nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti lahko direktor policijske uprave začasno napoti uslužbenca policije z ene na drugo območno policijsko postajo oziroma notranjo organizacijsko enoto na območju policijske uprave, vendar najdlje za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja za največ šest mesecev.

(3) Odločba o začasni premestitvi oziroma napotitvi mora biti uslužbencu policije vročena najmanj sedem dni pred nastopom dela in mora vsebovati obrazložitev, zakaj bo s premestitvijo oziroma napotitvijo zagotovljeno nemoteno opravljanje nalog policije ali policijskih podpornih dejavnosti. Odločba je dokončna.

(4) Uslužbenec policije, ki je premeščen ali napoten v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena, ima pravico do povračila stroškov prevoza na delo in z dela v skladu s predpisi, ki urejajo povračila stroškov prevoza na delo in z dela za javne uslužbence, ali do nadomestila stroškov za ločeno življenje in selitvenih stroškov, če se preseli.

(5) Uslužbencu policije, ki je premeščen ali napoten v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena in se preseli, policija zagotovi ustrezno nastanitev.

(6) Za začasno premestitev ali napotitev po določbah tega člena ne veljajo omejitve zakona, ki ureja sistem javnih uslužbencev, glede oddaljenosti kraja opravljanja dela od dotedanjega kraja opravljanja dela.

(7) Neposredno po zaključku začasne premestitve in napotitve po prvem in drugem odstavku tega člena je uslužbenec policije lahko ponovno začasno premeščen oziroma začasno napoten le, če s tem soglaša.

75. člen **(prepoved opravljanja del)**

- (1) Policist ne sme opravljati dela, ki bi ga oviralo pri opravljanju policijskih nalog.
- (2) Policist, ki prostovoljno ali nepoklicno opravlja naloge zaščite, reševanja in pomoči, mora opravljati te naloge na način, ki ga ne ovira pri opravljanju nalog policije.
- (3) Dela iz prvega odstavka tega člena predpiše minister.

82. člen **(zdravstvena komisija)**

- (1) Za potrebe policije se ustanovi zdravstvena komisija, ki ocenjuje zmožnost policista za opravljanje dela.
- (2) Zdravstveno komisijo imenuje generalni direktor policije.
- (3) Policista, za katerega komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da ni zmožen opravljati svojega dela, je pa zmožen opravljati drugo delo v policiji, se lahko začasno, v skladu z zakonom, ki ureja sistem javnih uslužbencev, premesti na delovno mesto, ki ustreza njegovemu zdravstvenemu stanju, oziroma se mu določijo naloge, ki jih je zmožen opravljati glede na zdravstveno stanje.
- (4) Po premestitvi iz prejšnjega odstavka zdravstvena komisija predlaga začetek postopka za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
- (5) Če komisija iz prvega odstavka tega člena oceni, da policist ni zmožen za opravljanje svojega ali drugega dela v policiji, predlaga začetek postopka za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja pristojni enoti Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

86. člen

(pravice družinskih članov po smrti policista)

(1) Ožjim družinskim članom policista, ki je pri opravljanju operativnega ali drugega nevarnega dela izgubil življenje, pripadajo tudi naslednje pravice:

- psihološka pomoč in podpora ob smrti policista;
- štipendiranje otrok in posvojencev, ki se šolajo v osnovni in srednji šoli, ter študentov, vendar ne dlje, kakor do leta, v katerem dopolnijo 27 let starosti;
- prednost pri vpisu v dijaški ali študentski dom;
- kritje stroškov šolske malice ali bonov za študentsko prehrano;
- prednost pri vpisu v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo in zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna;
- povračilo stroškov javnega vrtca, zasebnega vrtca s koncesijo ali zasebnega vrtca, ki se financira iz občinskega proračuna;
- brezplačno svetovanje in nudenje informacij v zvezi z urejanjem zadev, povezanih s smrtjo policista;
- prednost pri zaposlitvi brezposelnega zakonca, zunajzakonskega partnerja, partnerja partnerske zveze, otroka v policiji pod pogojem, da izpolnjuje pogoje za zasedbo delovnega mesta, določene v 44. členu tega zakona;
- brezplačna uporaba počitniških zmogljivosti ministrstva deset let po smrti policista, in sicer sedem dni v letu.

(2) V primeru policista iz prvega odstavka tega člena, ki je imel sklenjeno pogodbo o najemu službenega stanovanja, se z ožjim družinskim članom tega policista sklene nova pogodba o najemu službenega stanovanja za nedoločen čas.

(3) Osebe iz druge alineje prvega odstavka tega člena imajo pravico do štipendije v višini razlike med osnovo, ki znaša 100 odstotkov najvišje možne kadrovske štipendije v skladu z akti vlade o štipendiranju za otroke, ki se šolajo v osnovni šoli, 110 odstotkov za dijake srednjih šol in 120 odstotkov za študente, ter štipendijo, ki jo prejema upravičenec.

(4) Štipendija, določena na način iz prejšnjega odstavka, se poveča za 40 odstotkov, če prejemnik štipendije med šolanjem prebiva zunaj kraja stalnega prebivališča.

(5) Upravičenec izgubi pravico do štipendije, kritja stroškov šolske malice ali bonov za študentsko prehrano, če je pravnomočno obsojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti, in je zanj predpisana kazen zaporja najmanj pet let, ali je pravnomočno obsojen zaradi drugega kaznivega dejanja na nepogojno kazen zaporja v trajanju več kot šest mesecev. Pravico do štipendije izgubi tudi mladoletnik, če mu je izrečen vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod ali oddaje v prevzgojni dom v skladu s kazensko zakonodajo.

(6) Sredstva za uveljavljanje in uživanje pravic po tem členu zagotavlja ministrstvo.

(7) Način uveljavljanja in dodelitve pravic ožjim družinskim članom po smrti policista iz tega in naslednjega člena predpiše vlada.

101. člen

(opravljanje nalog pomožne policije)

(1) Pomožni policisti so državljani Republike Slovenije, ki so sklenili pogodbo o prostovoljni službi v pomožni policiji in so usposobljeni za izvajanje policijskih nalog. Pomožni policisti sklenejo pogodbo o prostovoljni službi v pomožni policiji praviloma za obdobje najmanj petih let.

(2) Kandidati za pomožne policiste so osebe na osnovnem usposabljanju za pomožne policiste ali osebe, ki so že uspešno opravile osnovno usposabljanje pa še niso sklenile pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji.

(3) V pomožni policiji lahko sodelujejo ženske in moški od dopolnjenega 18. leta starosti do konca koledarskega leta, v katerem dopolnijo 60 let, in ki izpolnjujejo pogoje iz 44. člena tega zakona ter imajo najmanj srednjo strokovno ali srednjo splošno izobrazbo.

(4) Pomožni policisti imajo v času opravljanja službe v policiji vsa policijska pooblastila.

(5) Pri opravljanju službe v pomožni policiji za pomožne policiste, ki imajo status upokojenca, ne veljajo omejitve glede trajanja začasnega ali občasnega dela in omejitve glede najvišjega skupnega dohodka v koledarskem letu, določene v zakonu, ki ureja trg dela.

(6) Matična enota pomožnega policista je policijska uprava, v katero je s pogodbo razporejen pomožni policist.

102. člen

(pravice in dolžnosti pomožnih policistov in kandidatov za pomožne policiste)

(1) Pomožni policisti in kandidati za pomožne policiste so se dolžni udeleževati usposabljanj, pomožni policisti pa so se dolžni odzvati tudi na poziv za opravljanje nalog policije.

(2) Pomožni policisti v času trajanja pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji prejemajo plačilo za pripravljenost, med usposabljanjem in med opravljanjem službe v policiji pa imajo pravico do nadomestila plače in drugih prejemkov ter povračil stroškov. Kandidati za pomožnega policista so v času usposabljanja upravičeni do nadomestila plače in drugih prejemkov ter povračil stroškov v zvezi z usposabljanjem.

104. člen

(vpoklic pomožne policije)

(1) Pomožni policisti se vpokličejo za opravljanje nalog policije v naslednjih primerih:

- ko je zaradi nemotenega opravljanja nalog policije treba nadomestiti odsotnost večjega števila aktivnih policistov;
- ob naravnih in drugih nesrečah;
- v primerih, ko je huje ogrožena javna varnost;
- za zavarovanje državne meje;
- v primerih krize oziroma izrednega ali vojnega stanja.

(2) O uporabi pomožne policije iz prejšnjega odstavka, ki traja do 30 dni v istem koledarskem letu, odloči minister na predlog generalnega direktorja policije. O vpoklicu za daljše obdobje odloči vlada na predlog ministra.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek lahko iz razlogov iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena, če gre za opravljanje nalog policije na območju ene policijske uprave, o uporabi pomožne policije na predlog direktorja policijske uprave odloči generalni direktor policije. O vpoklicu pomožne policije obvesti ministra.

105. člen

(evidenca)

(1) Policija zaradi izvedbe poziva na usposabljanje ali opravljanje nalog policije in izvajanja pogodbenih obveznosti vodi evidenco kandidatov za pomožne policiste in pomožnih policistov.

(2) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke: osebno ime, datum rojstva, kraj rojstva, stalno in začasno prebivališče, zdravstveno stanje, šolsko izobrazbo, zaposlitev, poklic, davčno številko, šifro poslovnega partnerja, podatke o transakcijskem računu, podatke o delodajalcu, podatke o usposabljanjih za opravljanje nalog v pomožni policiji, podatke o dodatnih znanjih in veščinah, razporeditvi v skladu z organizacijo in sistemizacijo policije, o datumu sklenitve in

prenehanja pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji, prejetih priznanjih ter prebivanju v tujini, ki traja več kot tri mesece.

(3) Kandidat za pomožnega policista in pomožni policist morata policiji najkasneje v 15 dneh sporočiti spremembo podatkov iz prejšnjega odstavka.

(4) Upravni organ, pristojen za obrambne zadeve, ki vodi zbirke osebnih podatkov o vojaških obveznikih, je dolžan dati policiji na njeno zahtevo osebne podatke iz drugega odstavka tega člena o kandidatih za sklenitev pogodbe o prostovoljni službi v pomožni policiji, ki so vojaški obvezniki.

106. člen (podzakonska ureditev)

Način popolnjevanja pomožne policije in izvajanja nalog, merila za izbor kandidatov, vrste in način usposabljanj, višino plačila za pripravljenost in opravljanje nalog policije, nadomestila, povračila ter druge prejemke, odsotnost, pravice in dolžnosti pomožnih policistov in kandidatov za pomožne policiste ter razloge za prenehanje in odpoved pogodbe predpiše vlada.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o organiziranosti in delu v policiji – ZODPol-C (Uradni list RS, št. 77/16) spreminja 110. člen zakona tako, da se glasi:

»110. člen (opravljanje nalog policista)

(1) Policija začne izvajati študijski program za pridobitev višje strokovne izobrazbe iz 92. člena tega zakona najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

(2) S 1. januarjem 2018 oziroma najpozneje do 30. junija 2018 se vsa delovna mesta policistov v V. tarifnem razredu, za katera se zahteva poklic policista, presistemizirajo v ustrezna delovna mesta v VI. tarifnem razredu in se policiste, ki zasedajo ta delovna mesta, premesti na ustrezna delovna mesta v VI. tarifnem razredu.

(3) Ne glede na določbe Uredbe o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih (Uradni list RS, št. 58/03, 81/03, 109/03, 43/04, 58/04 – popr., 138/04, 35/05, 60/05, 72/05, 112/05, 49/06, 140/06, 9/07, 33/08, 66/08, 88/08, 8/09, 63/09, 73/09, 11/10, 42/10, 82/10, 17/11, 14/12, 17/12, 23/12, 98/12, 16/13, 18/13, 36/13, 51/13, 59/13, 14/14, 28/14, 43/14, 76/14, 91/14, 36/15, 57/15 in 4/16) so policisti ob premestitvi na delovno mesto v VI. tarifnem razredu imenovani v naziv z isto zaporedno številko, kot so ga dosegli v V. tarifnem razredu. Ob premestitvi policistov na delovna mesta v VI. tarifnem razredu se plačni razred določi v skladu s prvim odstavkom 19. člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15 in 82/15).

(4) Policisti, ki so premeščeni na delovna mesta v VI. tarifnem razredu in še nimajo pridobljene višje strokovne izobrazbe, morajo do 1. januarja 2023 pridobiti to izobrazbo. Delodajalec je dolžan do 1. januarja 2023 vsem policistom, ki so premeščeni na delovna mesta v VI. tarifnem razredu in še nimajo pridobljene višje strokovne izobrazbe, omogočiti pridobitev navedene izobrazbe. V času od 1. januarja 2018 do izteka roka, v katerem morajo pridobiti višjo strokovno izobrazbo, lahko policisti napredujejo v višje plačne razrede, kot če bi ves ta čas že imeli pridobljeno višjo strokovno izobrazbo. Vse te policiste je mogoče premeščati na delovna mesta, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, ki so bila sistemizirana zaradi uvedbe višješolskega poklicnega standarda in se opravljajo v nazivu z isto zaporedno številko, kot so ga dosegli v V. tarifnem razredu.

(5) Policiste, ki višje strokovne izobrazbe ne bodo pridobili v roku iz prejšnjega odstavka, se premesti na delovna mesta, za katera izpolnjujejo pogoje. Če tako delovno mesto ni prosto, jim preneha delovno razmerje.

(6) Naloge na delovnih mestih, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, lahko opravljajo tudi policisti s srednjo strokovno izobrazbo, ki imajo na dan uveljavitve akta iz drugega odstavka tega člena najmanj 15 let delovne dobe pri opravljanju nalog policije ali pri opravljanju drugih primerljivih nalog v drugih državnih organih (npr. vojaška policija, finančna uprava) in so najmanj tri leta opravljali naloge policije, za katere se zahteva višja strokovna izobrazba v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(7) Policisti iz prejšnjega odstavka lahko napredujejo v višje plačne razrede, kot če bi imeli pridobljeno višjo strokovno izobrazbo. Te policiste je mogoče premeščati na delovna mesta, za katera se zahteva višja strokovna izobrazba, ki so se sistemizirala zaradi uvedbe višješolske izobrazbe in se opravljajo v nazivu z isto zaporedno številko, kot so ga dosegli v V. tarifnem razredu.

(8) Usposabljanje iz drugega odstavka 80. člena tega zakona se začne izvajati v enem letu od uveljavitve tega zakona. Uslužbenec policije, ki zaseda delovno mesto, kjer je potrebno znanje jezika narodnih skupnosti, in ob uveljavitvi tega zakona ne izpolnjuje pogojev iz prvega odstavka 80. člena tega zakona, mora najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona izpolniti pogoj znanja jezika narodnih skupnosti.«;

Zakon o delovnih razmerjih

53. člen (suspenz pogodbe o zaposlitvi)

(1) V primerih, ko delavec zaradi prestajanja zaporne kazni, izrečenega vzgojnega, varnostnega, varstvenega ukrepa ali sankcije za prekršek, zaradi katerih ne more opravljati dela šest mesecev ali manj, obveznega ali prostovoljnega služenja vojaškega roka, opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, vpoklica pogodbenega pripadnika rezervne sestave Slovenske vojske k opravljanju vojaške službe v miru ter poziva ali napotitve na opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pogodbenega pripadnika Civilne zaščite, pripora in v drugih primerih, ki jih določajo zakon, kolektivna pogodba ali pogodba o zaposlitvi, začasno preneha opravljati delo, pogodba o zaposlitvi ne preneha veljati in je delodajalec ne sme odpovedati, razen če so podani razlogi za izredno odpoved ali če je uveden postopek za prenehanje delodajalca (suspenz pogodbe o zaposlitvi).

(2) Med suspenzom pogodbe o zaposlitvi mirujejo pogodbene in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja, ki so neposredno vezane na opravljanje dela.

(3) Delavec se ima pravico in dolžnost vrniti na delo najkasneje v roku petih dni po prenehanju razlogov za suspenz pogodbe. S tem dnem preneha suspenz pogodbe. Če se delavec v predpisanem roku neupravičeno ne vrne na delo in mu je izrečena izredna odpoved v skladu s sedmo alinejo prvega odstavka 110. člena tega zakona, traja suspenz pogodbe do začetka učinkovanja izredne odpovedi.

168. člen (odsotnost z dela zaradi opravljanja funkcije ali obveznosti po posebnih zakonih)

Pravico do odsotnosti z dela ima delavec zaradi opravljanja neprofesionalne funkcije, v katero je izvoljen na neposrednih državnih ali lokalnih volitvah, volitvah v Državni svet Republike Slovenije, funkcije oziroma dolžnosti, na katero je imenovan s strani sodišča, delavec, ki sodeluje v Ekonomsko socialnem svetu ali v organih, ki so na podlagi zakona sestavljeni iz predstavnikov socialnih partnerjev, ter delavec, ki je pozvan k opravljanju obrambnih dolžnosti, vojaške dolžnosti, vključno z usposabljanjem v pogodbeni rezervi Slovenske vojske, ter dolžnosti zaščite, reševanja in pomoči v skladu z zakonom, razen v primeru vpoklica na obvezno ali prostovoljno služenje vojaškega

roka, opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, vpoklica pogodbenega pripadnika rezervne sestave Slovenske vojske k opravljanju vojaške službe v miru ter poziva ali napotitve na opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pogodbenega pripadnika Civilne zaščite, ali mu je odrejeno ali predlagano, naj sodeluje ali nudi pomoč upravnemu ali sodnemu organu ali je iz drugih razlogov brez krivde poklican k sodelovanju z upravnim ali sodnim organom.

Zakon o urejanju trga dela

64. člen

(mirovanje pravice do denarnega nadomestila in pravice do plačila prispevkov do upokojitve)

(1) Pravica do denarnega nadomestila in pravica do plačila prispevkov do upokojitve zavarovancu mirujeta, če:

- obvezno ali prostovoljno služi vojaški rok, opravlja nadomestno civilno službo oziroma usposabljanje za opravljanje nalog v rezervni sestavi policije, je vpoklican kot pogodbeni pripadnik rezervne sestave Slovenske vojske k opravljanju vojaške službe v miru ali je pozvan ali napoten na opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči pogodbenega pripadnika Civilne zaščite;
- je v priporu ali na prestajanju zaporne kazni ali vzgojnega, varstvenega ukrepa ali varnostnega ukrepa, zaradi katerega do šest mesecev ne more biti na razpolago zavodu;
- prejema starševsko nadomestilo ali starševski dodatek po zakonu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke;
- je vključen v program javnih del, pri čemer pravica do denarnega nadomestila miruje le polovico časa vključitve v program javnih del;
- se vključi v poklicno rehabilitacijo po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje;
- ne prebiva v Republiki Sloveniji, razen če mednarodni akt določa drugače;
- opravlja naloge družinskega pomočnika za obdobje, krajše od devet mesecev, če prenehanje opravljanja teh nalog ni nastalo iz razlogov, ki se po zakonu, ki ureja socialno varstvo, obravnavajo enako kot krivdni razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi.

(2) Čas mirovanja se ne všteva v čas trajanja pravice, ki pripada zavarovancu po določbah tega zakona.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20), ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

VI. PRILOGA

- Osnutek predloga uredbe o pomožni policiji